

2013 წელი, 28 თებერვალი - 6 მარტი

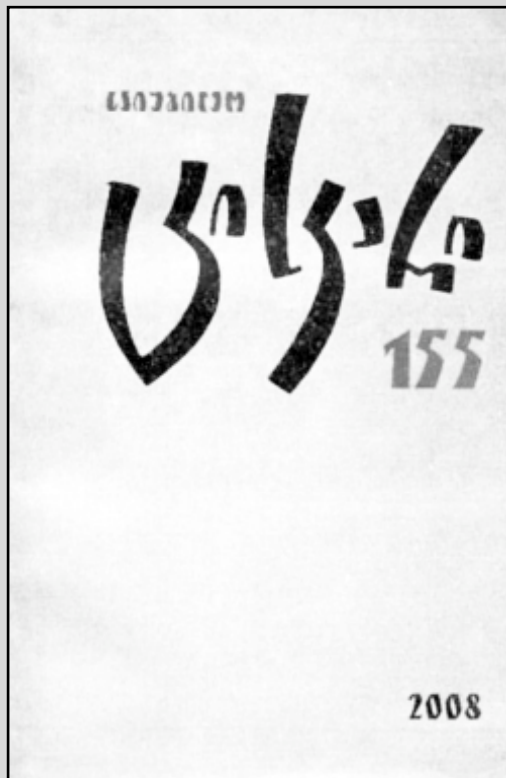
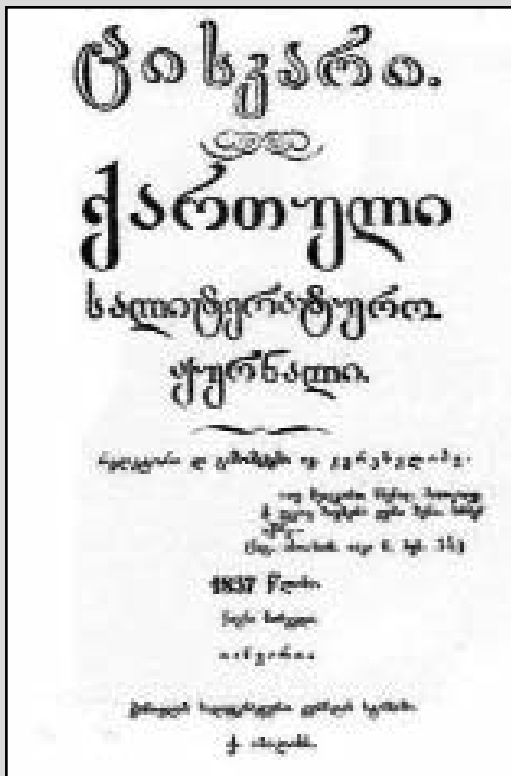
ფასი 1 ლარი 30 თეთრი

ახალი ტანათლება

№7 (601) ბაშოლის 1998 წლიდან

www.axaliganatleba.ge

1852 წლის 7 მარტს,
გიორგი ერისთავის რედაქტორობით,
გამოვიდა ჟურნალ „ცისკრის“
პირველი ნომერი

როგორ მოვემზადოთ ერთიანი ეროვნული გამოცდებისთვის

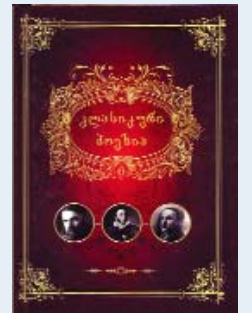
ბიოლოგია

გვერდი 3-5

კლასიკური პროზის სამტომეული

~~21 ლარი~~

1 მარტიდან - 15 ლარი

ნინოს
თარო

გთავაზობთ ტექსტების კრებულებს ქართულ ლიტერატურაში,
რომელიც ითვალისწინებს საატესტატო გამოცდის მოთხოვნებს

წიგნი I – კველი ქართული მწერლობა;
წიგნი II – „ვეფხისტყაოსანი“;
წიგნი III – XIX საუკუნის მწერლობა.

ავტორები:
თამარ ბელიტაშვილი,
ამირან გომართელი

თითოეული კრებულის ფასი - 10 ლარი

- ◆ კრებულებში ნახავთ თითქმის ყველა სავარაუდო კითხვა-პასუხს საგამოცდოდ გათვალისწინებული ნაწარმოებებიდან;
- ◆ მათი მეშვეობით გაზიარდებოდათ საკომპარატიო ტექსტების ზედმიწევნით ათვისება-შესწავლა;
- ◆ სწორი პასუხების შემოსაზრის შედეგად თქვენ გაქვებთ ნაწარმოებთა იდეურ-მხატვრული ანალიზი;
- ◆ თქვენ შექვებთ დაქლით ყველა საგამოცდო სირთულა.

კრებულების შექმნის მსურველები დაგვიკავშირდით „ახალი განათლება“ რედაქციაში: 295-80-23, 790 95-80-23, 577 13-22-83

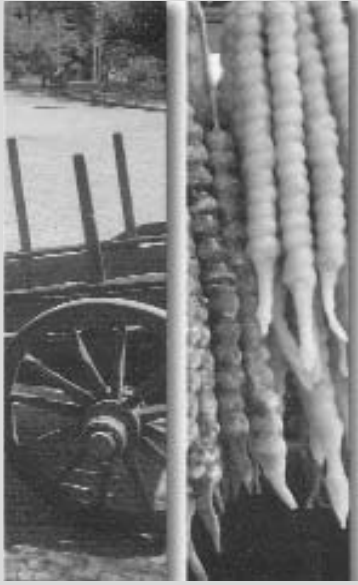

CMYK

კონკურსი

„გაიბე მეტი შენი კუთხის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“

2012 წლის ნოემბერში, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ, გაზეთ „ახალი განათლება“ რედაქციასთან ერთად, გამოაცხადა კონკურსი საქართველოს სკოლების მოსწავლეებისათვის – „გაიბე მეტი შენი კუთხის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“.

კონკურსში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს ასზე მეტმა საჯარო და კერძო სკოლამ. ექსპერტებმა განიხილეს ნამუშევრები. შიშველების შედეგად შირჩა ათი სკოლის საუკეთესო ოცი თემა.

გთავაზობთ საუკეთესო თემების ჩამონათვალს:

- 1. ყვარლის რაიონი, სოფელ ახალსოფლის №2 საჯარო სკოლა (დირექტორი - მალხაზ ცერცვაძე, პედაგოგი - მარინე ტუპიშვილი) „უღიწურს სამზარეულო“, „სიმინდის ხარშვა“ მოსწავლეები: ეთერ მოსულიშვილი, გივი ცერცვაძე, გულინა ხუციშვილი, თინა ხვედელიძე, ემზარ ჭაბავაძე, ჯემალ სხირტლაძე.
2. აბაშის რაიონის სოფელ ტყვირის საჯარო სკოლა (დირექტორი - გივი მიხეილაძე, პედაგოგი - ელენე ნორა ჩიქოვანი) „რძის დაგროვების ტექნოლოგია“ მოსწავლე - თინათინ მიხეილაძე
3. ასპინძის რაიონის სოფელ ნაძალაძის საჯარო სკოლა (დირექტორი - გიორგი კახიანი, პედაგოგი - ეთერ ჯვარიანი) „პურის არყის დამზადების ტექნოლოგია“ მოსწავლე - ნინო ოთარაძე
4. ლენტეხის №2 საჯარო სკოლა (დირექტორი - მამია ლაგაძე, პედაგოგი - თინა ზაფაძე)

- „ლივინანალი - ლილგენალი“ მოსწავლე - პაატა ლიპარაძე
5. მცხეთის რაიონის სოფელ ნაწილის საჯარო სკოლა (დირექტორი - ლალი დიმიტროვი, პედაგოგი - ნადია გუჩუაძე) „ჭონა“ მოსწავლე - მარიამ კახუაშვილი
6. ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ველების საჯარო სკოლა (დირექტორი - კატუა გომბაძე, პედაგოგი - ეკატერინე ჭიჭინაძე) „მასაქონლეობის დამატებითი რიტუალები“ მოსწავლეები: თამარ ვაჩაძე, ძრისტინე ჭიჭინაძე, გოჩა ნუშარიანი
7. ოზურგეთის №3 საჯარო სკოლა (დირექტორი - ნანა ბაბუა, პედაგოგი - გივი შიშველიანი) „ბატონაბი“, „პალანდოვა“ მოსწავლეები: ძრისტინე გომბაძე, ფიქრია ჩხაიძე
8. ბაღრი გარანდის სხელმწიფის ქ. ქობულეთის №6 საჯარო სკოლა (დირექტორი - ნათი შამილაშვილი, პედაგოგი - მარიამ ჯაფარიანი)

- დაბოგი - გივი ჩიქვაძე) „სამონღონო ტრადიცია - საღილის მიტანა აჭარაში“ მოსწავლე - თამარ ულუპიძე
9. მესტიის რაიონის ფარის საჯარო სკოლა (დირექტორი - გული ვიზინიანი, პედაგოგი - ეკა წულუკიძე) „გარდაცვალება და გასვენება“, „სულთა ხსენების დღე ანუ ლივანა“, „ძრისტი ლივანა“, „სანური სამართალი“, „ახალი წელი ანუ კანდა“, „ეპიფანია და სამკურნალო საშუალებები“, „ლაპროვა“, „ოქროს მოკვება“, „მატყლის დამუშავება და მისი ყოფაცხოვრებაში გამოყენება“ მოსწავლეები: ია ვიზინიანი, ნიკა ჩხაიანი, მარიამ დადუშვილიანი, ზაზა კვიციანი, სალომე რეზინიანი, მარი რეზინიანი, სოფიო წულუკიანი, დათა ნარსავიანი, ლალი წულუკიანი
10. მარტვილის მუნიციპალიტეტის სალწინოს საჯარო სკოლა (დირექტორი - ნუნე სილაგაძე, პედაგოგი - ნინო ცაავა) „შელოცვა“ მოსწავლე - თინა ბასილიანი

ინფორმაცია

კერძო კოლეჯების ფორუმი გაიხატა

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ქეთევან ნატრიაშვილი საქართველოს ბიზნესის აკადემია - SBA-ში „საქართველოს კერძო კოლეჯების ასოციაციის (სკკა)“ მიერ ორგანიზებულ კერძო კოლეჯების ფორუმს დაესწრო. ფორუმში მონაწილე კოლეჯების წარმომადგენლებმა ერთმანეთს პროფესიული განათლების შესახებ თავიანთი მოსაზრებები გაუზიარეს, იმსჯელეს პრობლემების გადაჭრის ერთობლივ გზებსა და სტრატეგიული განვითარების ეფექტურ მეთოდებზე. ფორუმში მონაწილეობდნენ: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორი ელენე ჯობლაძე, საკონსულტო დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე ინგა კიკვაძე, საქართველოს დამსაქმებელთა ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტი მიხეილ კორძაია, ჰამბურგის უნივერსიტეტის ასოციაციის პრეზიდენტი იენს გერტნერი, საქართველოს კერძო კოლეჯების ასოციაციის პრეზიდენტი კახაბერ ერაძე, საქართველოს კერძო კოლეჯების ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტი მია ჩიხლაძე, საქართველოს კერძო კოლეჯების ასოციაციის მრჩეველთა საბჭოს წევრი ეკა ლუაშვილი.

სისხლის უანგარო დონაციის აქცია სამინისტროში

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს თანამშრომლები სისხლის გადასხმის საქალაქო სადგურის მიერ ორგანიზებულ აქციაში ჩაერთნენ, უანგაროდ ჩააბარეს სისხლი და ამით გამოხატეს თანადგომა იმ ადამიანების მიმართ, რომელთაც დახმარება ესაჭიროებათ. ანალოგიურ აქციებში სისტემატურად მონაწილეობს სხვადასხვა სასწავლო დაწესებულება თუ ორგანიზაცია. ჯანმრთელი პოპულაციიდან სისხლის დონორების შერჩევას, დონაციის ჩატარებას, სისხლისა და სისხლის კომპონენტების დამზადებას სისხლის გადასხმის საქალაქო სადგური ახორციელებს.

ლეს. აქვე ხდება დონორული სისხლის აპრობაცია, დამზადებული სისხლის კომპონენტების ხარისხის კონტროლი, შენახვა და სამკურნალო დანესებულებების უსაფრთხო სისხლის კომპონენტებით უზრუნველყოფა 24-საათიან რეჟიმში.

პროგრამა „ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის“

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა გიორგი მარგველაშვილმა პროგრამის „ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის“ 119 მონაწილეს, რომლებმაც ორი სასწავლო სემესტრი წარმატებით დაასრულეს, სერტიფიკატები გადასცა. სამინისტროს მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი არაქართულენოვანი მოსახლეობის საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით, ახორციელებს პროგრამას „ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის“. პროგრამა ითვალისწინებს ბაკალავრის ხარისხის მქონე სპეციალისტების გაგზავნას სამცხე-ჯავახეთის, ქვემო ქართლის და კახეთის რეგიონების არაქართულენოვან სკოლებში. პროგრამის მონაწილეები ქართული ენის ადგილობრივ მასწავლებლებს სააკადემიო პროცესის წარმართვაში ეხმარებიან, პროცესი მოიცავს როგორც ფორმალურ, ისე არაფორმალურ განათლებას. კონსულტანტ-მასწავლებლები ადგილობრივ ოჯახებში ცხოვრობენ, რაც ხელს უწყობს როგორც მოსწავლეების, ისე ადგილობრივი მოსახლეობის ქართული ენის ფლობის დონის გაუმჯობესებას. პროგრამის მონაწილე მასწავლებლები ადგილობრივ პედაგოგებს სააკადემიო პროცესში სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებაში ეხმარებიან. 2011-2012 წლებში, პროგრამის „ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის“ ფარგლებში, შეიქმნა ქართულის, როგორც მეორე ენის, I-VI დონის სახელმძღვანელო, რომელსაც თან ახლავს მოსწავლის რეგული და მოსასმენი მასალა (CD). ამ ეტაპზე შექმნილია და ბეჭდვის პროცესშია VII-IX დონეები. პროგრამაში, ორი სასწავლო სემესტრის მანძილზე, წარმატებით მონაწილეობის შემთხვევაში, პროგრამა „ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის“ მონაწილეებს სახელმწიფო სასწავლო სამაგისტრო გრანტის ოდენობის დაფინანსებით უზრუნველყოფს. ამ ეტაპზე, პროგრამის ფარგლებში, 300-მდე პედაგოგია

გაგზავნილი ქვემო ქართლის, სამცხე-ჯავახეთის და კახეთის არაქართულენოვან სკოლებში. ყველა მონაწილემ, რეგიონში გამგზავრებამდე, გაიარა ათდღიანი ინტენსიური ტრენინგი ქართულის, როგორც მეორე ენის, სწავლების მეთოდოლოგიაში, სწავლისა და განვითარების თანამედროვე მეთოდებში და კულტურულ მრავალფეროვნებასა და თანაცხოვრებაში.

ინკლუზიური განათლების გზამკვლევი

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების დეპარტამენტმა, გაეროს ბავშვთა ფონდის (UNICEF), ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID), ორგანიზაციის „გადავარჩინოთ ბავშვები“ (Save the Children) ხელშეწყობით, გამოსცა გზამკვლევი მასწავლებლებისათვის „ინკლუზიური განათლება - სპორტი სპეციალური საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის“. გზამკვლევი გაეროს ბავშვთა ფონდისა და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ერთობლივი პროექტის „სპორტი სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის“ ფარგლებში შეიქმნა. აღნიშნული პროექტი გაეროს ბავშვთა ფონდის (UNICEF) ფინანსური მხარდაჭერით მიმდინარეობს. გზამკვლევი საუბარია სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა სპორტის გაკვეთილებში ჩართვის პროცესზე, სასწავლო სტრატეგიებზე, სპორტის მასწავლებლის როლსა და პასუხისმგებლობაზე. ცალკე თავად არის გამოყოფილი ადაპტირებული სპორტის საკითხები და ის მოძრაობა თამაშები, რომლებიც სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის შეიქმნა. ნიგნს კონკრეტული შემთხვევების განხილვა და მცირე ტერმინოლოგიური ლექსიკონი ერთვის. პუბლიკაცია საქართველოს ყველა სკოლას საჩუქრად გადაეცემა. ლონისძიებას განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების დეპარტამენტის უფროსი ნათია ჯობაძე, გაეროს ბავშვთა ფონდის, სხვადასხვა სახელმწიფო უწყების, არასამთავრობო ორგანიზაციების, თბილისის საჯარო სკოლების წარმომადგენლები დაესწრნენ.

ბიოლოგია

როგორ მოვემზადოთ 2013 წლის ართიანი ეროვნული გამოსვლისათვის

შესავალი

ბიოლოგიის საგამოცდო ტესტი დაეფუძნება სასკოლო კურსის იმ მნიშვნელოვან ნაწილს, რომელიც საგამოცდო პროგრამაშია წარმოდგენილი. გამომცდისათვის მოსამზადებლად შეგიძლიათ ისარგებლოთ გამომცდის ეროვნული ცენტრის მიერ გამოცემული კრებულებით. იმავე გვაქვს, რომ კრებული დაგეგმარებაში უკვე მოქმედებს ბიოლოგიის გამომცდისათვის.

ართიანი ეროვნული გამომცდის მეთოდები ბიოლოგიაში

გამომცდელ აპტირების მეთოდები

○ საგამოცდო პროგრამით განსაზღვრული ფაქტობრივი მასალის ცოდნა.
○ ამ ცოდნაზე დაყრდნობით ბუნებაში მიმდინარე არსებითი პროცესების დახასიათება და ანალიზი.

○ გრაფიკებიდან, სქემებიდან, ცხრილებიდან და დიაგრამებიდან საჭირო ინფორმაციის მოპოვება და გამოყენება მოცემული ამოცანის გადასაჭრელად.

საგამოცდო ტესტით მონაწილეობა

○ საპროგრამო მასალის ცოდნა და კონკრეტულ ამოცანებში ამ ცოდნის გამოყენების უნარი.

○ გრაფიკებით, სქემებით, ცხრილებითა და დიაგრამებით მონაწილეობის ინფორმაციის გაგებისა და ანალიზის უნარი.

○ მოცემული ამოცანის პირობებიდან არსებითი (პრობლემის გადასაჭრელად აუცილებელი) მონაცემების შერჩევის უნარი.

○ ცოდნასა და გამოცდილებაზე დაყრდნობით, უცნობი, არასტანდარტული ამოცანის დამოუკიდებლად ამოხსნის უნარი.

ტესტის დავალებათა ტიპების აღწერა

დავლების I ტიპი - რამდენიმე სავარაუდო ვარიანტიდან ერთადერთი სწორი პასუხის არჩევა (ე.წ. არჩევითი პასუხიანი ტესტური დავალება).

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - დავალებაში დასმულია შეკითხვა და მოცემულია ოთხი სავარაუდო პასუხი, რომელთაგან მხოლოდ ერთია სწორი. აბიტურიენტმა უნდა აირჩიოს სწორი პასუხი და პასუხების ფურცელში აღნიშნოს შესაბამისი უჯრა.

დავლების II ტიპი

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - აბიტურიენტმა უნდა იპოვოს შესაბამისობა ცხრილის სახით წარმოდგენილ ორ ჩამონათვალში მოცემულ მოვლენათა ან ობიექტთა შორის. პასუხის ჩანერის ფორმა დაწვრილებით იქნება აღწერილი თითოეულ დავალებაში.

დავლების III ტიპი

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - ტერმინების ჩამონათვალიდან სწორი ვარიანტის შერჩევა.

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - მოცემულია ტექსტი, რომელშიც გამოტოვებულია სიტყვები და იქვეა ტერმინების ჩამონათვალი. აბიტურიენტს ევალება, თითოეულ გამოტოვებულ ადგილს, რომელსაც ცხრილში ლათინური ასო შეესაბამება (T, X, Y, Z), მოუძებნოს აზრობრივად შესაბამისი ტერმინი და მხოლოდ მისი ნომერი ჩანერის ცხრილში.

დავლების IV ტიპი

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - ცხრილის შევსება

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - მოცემულია პროცესების ან მოვლენების ჩამონათვალი. აბიტურიენტის ამოცანაა დააღაგოს ისინი სწორი თანმიმდევრობით და მათი შესაბამისი ციფრები ჩანერის ცხრილში.

დავლების V ტიპი

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - მოცემული ამოცანის ამოხსნა (ე.წ. ღია ტესტური დავალება).

დავლების აღწერა და ინსტრუქცია - დავალებაში მოცემულია ამოცანის პირობა და დასმულია რამდენიმე კითხვა. თითოეულ კითხვას შეესაბამება ერთი სწორი პასუხი. აბიტურიენტმა უნდა მიიღოს სწორი პასუხი და იმავდროულად ნათლად უნდა წარმოადგინოს პასუხის მიღების გზა.

ბიოლოგიის საგამოცდო პროგრამა

ყურადღება: ბიოლოგიის საგამოცდო პროგრამა განსხვავდება წინა წლების პროგრამისაგან. საგამოცდო პროგრამის შესაბამისად შეგიძლიათ მოცემულია საკითხთა კავშირი ეროვნულ სასწავლო გეგმასთან. ტესტური დავალებები შედგენილი იქნება ამ ჩამონათვალში აღნიშნული სასწავლო წლის შესაბამისი გრიფირებული სახელმძღვანელოების მიხედვით!

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხთა დაზუსტება	კავშირი ეროვნულ სასწავლო გეგმასთან
1. სიცოცხლის ძირითადი ნიშნები	მოდრობა, კვება, სუნთქვა, გამოყოფა, გალიზიანება-დობა, ზრდა-განვითარება, გამრავლება. სასიცოცხლო პროცესების მნიშვნელობის განმარტება.	ბუნ.VII.1
2. ცოცხალი სისტემის ორგანიზაციის დონეები	მოლეკულური, უჯრედული, ქსოვილური, ორგანოთა, ორგანიზმული, პოპულაციური, ბიოცენოზური, ეკოსისტემური, ბიოსფერული. მოცემულ მაგალითზე ორგანიზაციული დონის ამოცნობა/განსაზღვრა. ორგანიზაციული დონეების თანმიმდევრულად დალაგება.	ბუნ.VIII.1
3. უჯრედი		
3.1. ეუკარიოტული და პროკარიოტული უჯრედების სტრუქტურული კომპონენტები	პლანური მემბრანა, უჯრედის კედელი: მათი აგებულება და მნიშვნელობა. ციტოპლაზმა: ენდოპლაზმური ბადე, რიბოსომა, მიტოქონდრია, პლასტიდები, გოლჯის აპარატი, ლიზოსომა, ვაკუოლი, მათი აგებულება და დანიშნულება. ბირთვი: ბირთვის გარსი, ქრომოსომები, ბირთვანი, მათი აგებულება და მნიშვნელობა. ფორმისა და ფუნქციის შესაბამისობის დადგენა/განმარტება. თვალსაჩინოებაზე სტრუქტურების ამოცნობა. მცენარეული და ცხოველური უჯრედების შედარება. პროკარიოტული უჯრედები: ბაქტერიები და ლუჯ-მწვანე წყალმცენარეები - აგებულება, კვება, გამრავლება და მნიშვნელობა. მსგავსება-განსხვავება პრო- და ეუკარიოტულ უჯრედებს შორის.	ბუნ.VIII.1

3.2. სიცოცხლის არ-უჯრედული ფორმები	ვირუსები: აგებულება, გამრავლება. მათ მიერ გამოწვეული ზოგიერთი დაავადება. განსხვავება სიცოცხლის უჯრედული ფორმებისაგან.	ბუნ.VIII.1
3.3. უჯრედის ქიმიური შედგენილობა: არაორგანული და ორგანული ნივთიერებები	წყალი: თვისებები და ფუნქცია. მარილების როლი უჯრედის ცხოველქმედებაში. დიფუზია და ოსმოსი. ცილები: ქიმიური აგებულება, სივრცული აღნაგობა, თვისებები, ფუნქციები. ნახშირწყლები და ლიპიდები: აგებულება, ფუნქციები. ნუკლეინის მჟავები - დნმ და რნმ: ბიოლოგიური როლი, ქიმიური აგებულება, სივრცული აღნაგობა. დნმ-ის რეპლიკაცია.	ბუნ.VIII.1 ბიოლ.X.1
3.4. ნივთიერებათა ცვლა უჯრედში	ცილის ბიოსინთეზი. დნმ-ის კოდი, ტრანსკრიპცია, ტრანსლაცია.	ბიოლ.X.1.
3.5. უჯრედის გაყოფა	უჯრედული ციკლი: ინტერფაზა და მიტოზი. მიტოზის ფაზების ერთმანეთისაგან გარჩევა/ამოცნობა. მიტოზის ფაზების თანმიმდევრულად დალაგება. მიტოზის ბიოლოგიური მნიშვნელობა. სასქესო უჯრედების ჩამოყალიბება, მეიოზი. მეიოზის ფაზების ერთმანეთისაგან გარჩევა/ამოცნობა. მეიოზის ფაზების თანმიმდევრულად დალაგება. მეიოზის ბიოლოგიური მნიშვნელობა (უჯრედის გაყოფაში).	ბუნ.VIII.2
4. ადამიანი		
4.1. საყრდენ-მამოძრავებელი სისტემა	მნიშვნელობა, ჩონჩხის აგებულება და ფუნქცია. თვალსაჩინოებაზე ძვლების ამოცნობა. ძვალთა შეერთების სახეები. კუნთების სახეები: განივზოლიანი, გლუვი და გულის კუნთები. მათი აგებულება და ფუნქცია. განივზოლიანი, გლუვი და გულის კუნთების შედარება (აგებულების, მდებარეობის და მოქმედების მიხედვით).	ბუნ. IX.1
4.2. საჭმლის მომწელებელი სისტემა	სისტემის ორგანოების ამოცნობა. სისტემის ნაწილების აგებულება და ფუნქცია. საკვების მოწელება და შეწოვა. ცალკეული ორგანოს დაკავშირება ორგანოთა სისტემასთან.	ბუნ. IX.1
4.3. სასუნთქი სისტემა	სისტემის ორგანოების ამოცნობა სისტემის ნაწილების აგებულება და ფუნქცია. აირთა ცვლა ფილტვებსა და ქსოვილებში. სუნთქვითი მოძრაობები.	ბუნ. IX.1
4.4. სისხლი	პლაზმა. ფორმირების ელემენტები - აგებულება, ფუნქცია. სისხლის ჯგუფები. რეზუს ფაქტორი. იმუნიტეტი.	ბუნ. IX.1
4.5. სისხლის მიმოქცევის სისტემა	სისტემის ორგანოების ამოცნობა და სისტემის ნაწილების აგებულება და ფუნქცია. დიდი და მცირე წრე. გულის მუშაობა. პულსი, წნევა. არტერიების, ვენების და კაპილარების შედარება (აგებულების და ფუნქციის მიხედვით). პირველადი დახმარება სხვადასხვა სახის სისხლდენის დროს. ლიმფა. ლიმფის მიმოქცევის თავისებურება და მნიშვნელობა. სხვადასხვა ფაქტორის (მაგ., ფიზიკური დატვირთვა) მოქმედება გულის მუშაობაზე.	ბუნ. IX.1
4.6. გამომყოფი სისტემა: ა) შარდ-გამომყოფი სისტემა. ბ) კანი	სისტემის ორგანოების ამოცნობა და თირკმლის აგებულება და ფუნქციები. კანის აგებულება და ფუნქციები.	ბუნ. IX.1
4.7. ენდოკრინული სისტემა	სისტემის მნიშვნელობა. შინაგანი სეკრეციის ჯირკვლები (ფარისებრი, კუჭქვეშა, თირკმელზედა, პიოფიზი). ჰორმონები (თირკმლის, ინსულინი, გლუკაგონი, ადრენალინი, სომატოტროპინი). ენდოკრინული ჯირკვლების ჰიპერ- და ჰიპოფუნქციით გამოწვეული დაავადებები. მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების დადგენა. სისტემის ადაპტური მოქმედების მნიშვნელობა.	ბუნ. IX.1
4.8. ნერვული სისტემა	სისტემის ნაწილები. ზურგის ტვინისა და თავის ტვინის აგებულება, ფუნქციები. პერიფერიული ნერვული სისტემა (სომატური და ავტონომიური). რეფლექსური რკალი. სისტემის ადაპტური მოქმედების მნიშვნელობა. სხვადასხვა ფაქტორის (მაგ., ალკოჰოლური, ნარკოტიკული ნივთიერებები) გავლენა ნერვული სისტემის მოქმედებაზე.	ბუნ. IX.1
4.9. შეგრძნების ორგანოები	შედეგობის ორგანოს აგებულება, ფუნქცია. ახლომხედველობა და შორსმხედველობა. სმენის ორგანოს აგებულება, ფუნქცია.	ბუნ. IX.1
5. მემკვიდრეობითობა და ცვალებადობა		
5.1. მენდელის კანონები	მონოჰიბრიდული შეჯვარება, პირველი თაობის ერთგვაროვნების კანონი, დათმვის კანონი, მისი ციტოლოგიური საფუძველი. დიჰიბრიდული შეჯვარება, გენთა დამოუკიდებლად მემკვიდრეობის კანონი, მისი ციტოლოგიური საფუძველი. ამოცანების ამოხსნა.	ბუნ.IX.2 ბიოლ.X.1
5.2. ალელურ და არალელურ გენთა ურთიერთქმედება	სრული და არასრული დომინირება, კოდომინირება; კომპლემენტარობა, ეპისტაზი, პოლიმერია.	ბუნ.IX.2 ბიოლ.X.1
5.3. მორგანის კანონი	გენთა შეჭიდულობა. ამოცანების ამოხსნა.	ბიოლ.X.1
5.4. სქესის გენეტიკა	სქესის განსაზღვრის ქრომოსომული მექანიზმი. სქესთან შეჭიდული ნიშან-თვისებების მემკვიდრეობა. ამოცანების ამოხსნა.	ბუნ.IX.2 ბიოლ.X.1
5.5. ადამიანის გენეტიკა	ადამიანის მემკვიდრული დაავადებები (ჰემოფილია, დალტონიზმი, ალბინიზმი, დაუნის სინდრომი) და მათი მემკვიდრეობის მექანიზმი.	ბუნ.IX.2
5.6. ცვალებადობა	არამემკვიდრული და მემკვიდრული ცვალებადობა. მოდიფიკაციური ცვალებადობა. მუტაციური (გენური, ქრომოსომული, გენომური), კომბინაციური ცვალებადობა.	ბუნ.IX.2 ბიოლ.X.1
6. ეკოლოგია		
6.1. ეკოლოგიური სისტემა	ეკოსისტემა. ბიოტური, აბიოტური და ანთროპოგენური ფაქტორები. კვებითი კავშირები. ეკოლოგიური პირამიდის წესი. ორგანიზმთა ურთიერთდამოკიდებულების ფორმები (პარაზიტიზმი, ნეიტრალიზმი, სიმბიოზი, კონკურენცია, მტაცებლობა). ურთიერთდამოკიდებულების ფორმების ერთმანეთისაგან გარჩევა / შედარება.	ბუნ.VII.3 ბუნ.VIII.3

2012 წლის საგანმანათლებლო მუშაობის შედეგების შეფასების კონკრეტული მუშაობის ნიმუში

ინსტრუქცია დავალებებისათვის 1 - 54

დავალელებში დასმულია შეკითხვები და მოცემულია ოთხი სავარაუდო პასუხი, რომელთაგან მხოლოდ ერთია სწორი. პასუხების ფურცელზე მოძებნეთ დავალების შესაბამისი ნომერი, ნომრის ქვემოთ იპოვეთ უჯრა, რომელიც თქვენ მიერ არჩეულ პასუხს შეესაბამება და დასვით ნომერი X ამ უჯრაში.

- 1. რომელი ფუნქცია დაირღვევა ადამიანის თავის ტვინის ქერქის კუფის წილის დაზიანებისას?
2. ტკიპასა და ძუძუმწოვარს შორის?
3. ფრინველსა და ტკიპას შორის?
4. ფრინველსა და ძუძუმწოვარს შორის?
5. რომელ ქსოვილში ხდება ქიმიური ენერჯის მექანიკურ და სითბურ ენერჯიად გარდაქმნა?
6. მიტოზური გაყოფის რომელ ფაზაში ემაგრება თითისტარას ძაფები ცენტრომერებს?
7. ჩამოთვლილთაგან რომელი ორგანოა შემოსაზღვრული ერთი მემბრანით?
8. ჩამოთვლილთაგან რომელია ფერმენტი?
9. ჩამოთვლილთაგან რომელია პროკარიოტი?
10. წარმოდგენილი შეჯვარების სქემით განსაზღვრეთ მშობლების გენოტიპები:

100

- ა) AaBb და AaBB ბ) AABb და AABb გ) AaBb და AABb დ) AAbb და aaBB

- 11. ჩამოთვლილთაგან რომელ ფაზაში მოქმედებენ გენები აქტიურად?
12. როგორი გენოტიპის მშობლების შეჯვარებით მივიღებთ სურათზე მოცემულ დათიშვას?

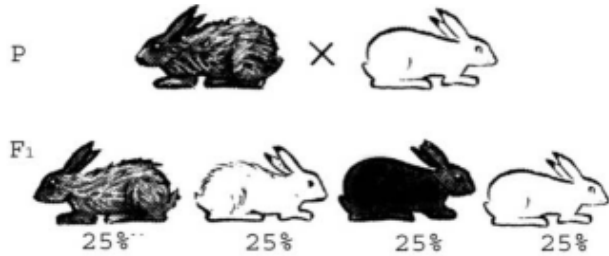
- ა) AA x Aa ბ) Aa x Aa გ) Aa x aa დ) AA x aa

13. რა შემთხვევაში შეიძლება ეყოლოთ A და B ჯგუფის სისხლის მქონე მშობლებს შვილი, O ჯგუფის სისხლით?

- ა) დედა - A ჯგუფის ჰომოზიგოტი, მამა - B ჯგუფის ჰეტეროზიგოტი
ბ) დედა - B ჯგუფის ჰეტეროზიგოტი, მამა - A ჯგუფის ჰომოზიგოტი
გ) დედა - B ჯგუფის ჰომოზიგოტი, მამა - A ჯგუფის ჰეტეროზიგოტი
დ) დედა - A ჯგუფის ჰეტეროზიგოტი, მამა - B ჯგუფის ჰეტეროზიგოტი

- 14. ჩამოთვლილთაგან მრავალბრინი ეპითელიუმითაა აგებული:
ა) ფილტვის ბუშტუკი ბ) ეპიდერმისი
გ) თირკმლის კაფსულა დ) წვრილი ნაწლავის კედელი

15. ბოცვერში ბალნის შეფერილობა (თეთრი და შავი) და ზომა (გრძელი და მოკლე) მემკვიდრული ნიშნებია. სქემაზე მოცემული დათიშვის მიხედვით განსაზღვრეთ მშობლების გენოტიპები.

- ა) AaBb და aaab ბ) AABb და aaab გ) AaBB და aaab დ) AABB და aaab

16. ლეიკოციტების რომელი ორგანოა მონაწილეობს ორგანიზმისათვის უცხო სხეულების მონელებაში?

- ა) გოლჯის აპარატი ბ) მიტოქონდრია
გ) ლიზოსომა დ) ენდოპლაზმური ბადე

17. ჩამოთვლილთაგან პირველად რომელ ორგანოში გაივლის ნაწლავებიდან გამოსული სისხლი?

- ა) ღვიძლი ბ) თირკმელი გ) ფილტვი დ) ელენთაში

18. ჩამოთვლილთაგან პოლისაქარიდებს მიეკუთვნება:

- ა) სახამებელი და ფრუქტოზა ბ) გლუკოზა და ცელულოზა
გ) გლუკოზა და ფრუქტოზა დ) სახამებელი და ცელულოზა

- 19. ჩამოთვლილთაგან რომელს არ შეუძლია დამოუკიდებლად ცილის სინთეზი?
ა) ბაქტერიას ბ) ვირუსს გ) ციანობაქტერიას დ) წყალმცენარეს

20. ქათმებში შავი შეფერილობა დომინირებს ყავისფერზე. განსაზღვრეთ, როგორი შეიძლება იყოს მშობლების გენოტიპი, თუ ცნობილია, რომ 40 წინილიდან 22 შავია, დანარჩენი კი - ყავისფერი.

- ა) AA x Aa ბ) AA x aa გ) Aa x Aa დ) Aa x aa

21. ჩამოთვლილთაგან რომელი ჯირკვლის მიერ გამოყოფილი ნენი შეიცავს ცილის დამმულ ფერმენტებს?

- ა) ღვიძლის ბ) პანკრეასის
გ) ყბა-ყურის ჯირკვლის დ) ენისქვეშა ჯირკვლის

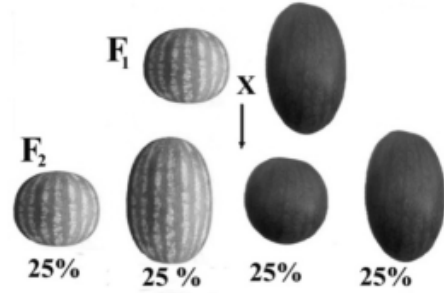
22. რა ნივთიერებებია აგებული რიბოსომის სუბერთეულები?

- I - ცილა II - რ-რნმ III - ი-რნმ
ა) მხოლოდ I და II ბ) მხოლოდ II და III
გ) მხოლოდ I და III დ) I, II და III

23. ჩამოთვლილთაგან რომელი მონაწილეობს გულმკერდის ღრუს მოცულობის ცვლილებაში მშვიდი სუნთქვის დროს?

- I - დიაფრაგმა II - ნეკნათაშუა კუნთები III - ზურგის კუნთები
ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) I და II დ) I, II და III

24. საზამთროში ნაყოფის ფორმა და ქერქის ზოლიანობა მემკვიდრული ნიშნებია. სურათზე მოცემული ინფორმაციის საფუძველზე განსაზღვრეთ F2 თაობის ჰიბრიდების გენოტიპები:

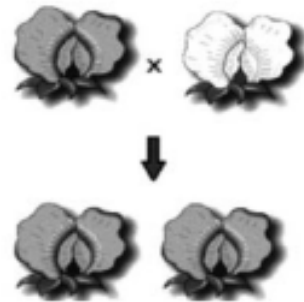

- ა) AaBb, Aabb, aaBb, aabb ბ) AaBb, Aabb, aaBB, aabb
გ) AABb, AAbb, aaBb, aabb დ) AABB, AAbb, aaBB, aabb

25. გენური მუტაციის დროს იცვლება:

- ა) ქრომოსომაში დნმ-ის მონაკვეთის სტრუქტურა
ბ) აუტოსომური ქრომოსომის სტრუქტურა
გ) ქრომოსომათა რიცხვი
დ) სასქესო ქრომოსომის სტრუქტურა

26. ჩამოთვლილთაგან რომელი გენოტიპის მშობლების შეჯვარებით შეიძლება მივიღოთ სურათზე მოცემული შედეგი?

- ა) AA x Aa ბ) Aa x Aa გ) Aa x aa დ) AA x aa

27. ძვალთა შეერთების რომელი ფორმა გვხვდება ხერხემლის წელისა და გავის განყოფილებაში?

- I - მოძრავი II - ნახევრადმოძრავი III - უძრავი
ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) I და II დ) II და III

28. ძირითადად სად სინთეზდება ეუკარიოტულ უჯრედში რნმ და ცილები?

- ა) ორივე ციტოპლაზმაში
ბ) რნმ - ბირთვში, ცილები - ციტოპლაზმაში
გ) რნმ - ციტოპლაზმაში, ცილები - ბირთვში
დ) ორივე ბირთვში

29. ჩამოთვლილთაგან რომელ სისხლძარღვებში მიედინება ვენური სისხლი?

- I - ქვედა ღრუ ვენაში II - ფილტვის ვენაში III - ფილტვის არტერიაში
ა) მხოლოდ I ბ) I და II გ) I და III დ) II და III

30. ჩამოთვლილთაგან რომლის ცვლილება იწვევს დაუნის დაავადებას?

- ა) X - სასქესო ქრომოსომების რაოდენობის
ბ) Y - სასქესო ქრომოსომის სტრუქტურის
გ) აუტოსომური ქრომოსომების რიცხვის
დ) ნებისმიერი ქრომოსომის სტრუქტურის

31. როგორი თანამიმდევრობით გადაეცემა ბგერითი რხევები ქვემოთ ჩამოთვლილ ყურის ნაწილებს?

- I - სასმენი ძვლები II - დაფის აპიკი III - ოვალური სარკმელი
ა) I, II, III ბ) III, II, I გ) II, I, III დ) III, I, II

32. სმენის რეცეპტორებს უშუალოდ აღიზიანებს და ააგზნებს:

- ა) ოვალური სარკმლის რხევა ბ) სასმენი ძვლების რხევა
გ) სითხის რხევა ლოკოკინაში დ) დაფის აპიკის რხევა

33. რომელი ფაქტორის მოქმედებით არის გამოწვეული რადიოაქტიური ნარჩენებით ოკეანის დაბინძურება?

- I - ბიოტური II - აბიოტური III - ანთროპოგენური
ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) მხოლოდ III დ) I და III

34. რომელი ნივთიერებების გარდაქმნის შედეგად წარმოიქმნება ამიაკი ადამიანის ორგანიზმში?

- I - ცხიმების II - ცილების III - ნახშირწყლების
ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) I და II დ) II და III

35. მრავალწლიანი მცენარე ფურისულა დაბალ ტემპერატურაზე (20°C) იკეთებს ვარდისფერ, ხოლო მაღალ ტემპერატურაზე (30°C) - თეთრ ყვავილებს. ცვალებადობის რომელი ფორმა იწვევს ამ განსხვავებას?

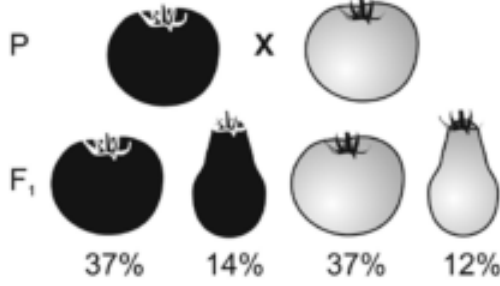
- ა) კომბინაციური ბ) ონტოგენეზური
გ) მუტაციური დ) მოდიფიკაციური

36. ექტოდერმა დასაბამს აძლევს:

- ა) თავის ტვინს ბ) ქორდას გ) ღვიძლს დ) ფილტვებს

37. წითელი, სფერულნაყოფიანი პომიდორი შეჯვარეს ყვითელ, სფერულნაყოფიანს. პირველ თაობაში მიღებული შედეგის გამოყენებით განსაზღვრეთ მშობლების გენოტიპები:

- a) AaBb და aabb ბ) AaBb და aaBb გ) AABb და aaBb დ) AABb და aabb

38. ჩამოთვლილთაგან შინაგანი სეკრეციის ჯირკვლების მოქმედებას არეგულირებს ა) ნათხემი ბ) შუა ტვინი გ) მოგრძო ტვინი დ) შუამდებარე ტვინი

39. ძვლების ზრდას განაპირობებს: ა) სისქეში - ძვლისაზრდელა, სიგრძეში - ხრტილოვანი ქსოვილი ბ) სისქეში - ხრტილოვანი ქსოვილი, სიგრძეში - ძვლისაზრდელა გ) სისქეში და სიგრძეში - ძვლისაზრდელა დ) სისქეში და სიგრძეში - ხრტილოვანი ქსოვილი

40. ჩამოთვლილი შენოვილი და გარდაქმნილი ნივთიერებებიდან რომელი გადადის ნაწლავის ხაოს ლიმფურ კაპილარში?

- I - ცილები II - ცხიმები III - ნახშირწყლები ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) I და II დ) II და III

41. ჩამოთვლილი ბაქტერიებიდან რომელი პროდუცენტი?

- ა) ციანობაქტერია ბ) რქმჭყავა დუღილის გ) ძმარმჭყავა დუღილის დ) ნაწლავის ჩხირი

42. ნერვული სისტემის რომელ ნაწილში გამოყოფენ სიმპათიკურ და პარასიმპათიკურ ნერვებს?

- I - ცენტრალურ II - სომატურ III - ავტონომიურ ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) მხოლოდ III დ) II და III

43. სურათზე გამოსახული ზღვის გოჭების (შავი და თეთრი შეფერილობის, გრძელბალიანი და მოკლებალიანი) შეჯვარების სქემის გამოყენებით განსაზღვრეთ მშობლების გენოტიპები:

- a) AaBb და aabb ბ) aaBb და Aabb გ) AABb და aaBb დ) AABb და aabb

44. რომელ სისხლძარღვებს აქვთ სარქველები?

- I - არტერიებს II - ვენებს III - კაპილარებს ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) მხოლოდ III დ) II და III

45. ჩამოთვლილთაგან რომელი პროცესით შედის ცხიმის წვეთი უჯრედში?

- ა) ფაგოციტოზით ბ) პინოციტოზით გ) დიფუზიით დ) ოსმოსით

46. ჩამოთვლილთაგან რომელი ნივთიერება ვერ გამოდის ჯანმრთელი ადამიანის თირკმლის კაპილარული გორგლიდან ფილტრაციის პროცესში?

- ა) გლუკოზა ბ) შარდოვანა გ) ცილა დ) ამინომჟავა

47. ჩამოთვლილთაგან რომელ ორგანიზმებს ახასიათებთ ქემოტროფული კვება?

- ა) ზოგიერთ პროკარიოტს ბ) ყველა პროკარიოტს გ) ზოგიერთ ეუკარიოტს დ) პროკარიოტებს და ეუკარიოტებს

48. სად გროვდება გლიკოგენი მარაგის სახით ადამიანის ორგანიზმში?

- I - კუნთებში II - ელენთაში III - ღვიძლში ა) მხოლოდ I და II ბ) მხოლოდ II და III გ) მხოლოდ I და III დ) I, II და III

49. რომელი ნივთიერების მოლეკულებში შეიძლება წარმოიქმნას წყალბადური ბმა?

- I - ცილების II - ნუკლეინის მჟავების III - ნახშირწყლების ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) I და II დ) II და III

50. პიგმენტ მელანინის შემცველი უჯრედები, რომლებიც კანის მუქ შეფერილობას განაპირობებს, მოთავსებულია:

- ა) კანქვეშა უჯრედისში ბ) ეპიდერმისის ღრმა ფენაში გ) დერმის ზედა ფენაში დ) ეპიდერმისის გარე ფენაში

51. მცენარეში გლუკოზა შეიძლება გარდაიქმნას:

- I - სახამებლად II - ცელულოზად III - გლიკოგენად ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) მხოლოდ III დ) I და II

52. რას ქმნიან ნეირონების გრძელი მორჩების კონები, რომლებიც ცენტრალური ნერვული სისტემის გარეთ მდებარეობენ?

- I - ნერვულ კვანძებს II - ნერვებს III - რეცეპტორებს ა) მხოლოდ I ბ) მხოლოდ II გ) I და II დ) II და III

53. ჩამოთვლილთაგან რომელი ნივთიერება წარმოიქმნება ფოტოსინთეზის სიბნელის ფაზაში?

- ა) გლუკოზა ბ) ჟანგბადი გ) ატფ დ) ნახშირორჟანგი

54. ჩამოთვლილთაგან რომელი პროცესი მიეკუთვნება პლასტიკურ ცვლას?

- ა) გლიკოლიზი ბ) ჰიდროლიზი გ) დნმ-ს რეპლიკაცია დ) დუღილი

55. იპოვეთ შესაბამისობა ჩამოთვლილ ჰორმონებსა და მათ ფუნქციებს შორის. გაითვალისწინეთ, რომ ორგანიზმში ზოგიერთ ფუნქციას შეიძლება რამდენიმე ჰორმონი ასრულებდეს. ჩანერეთ ნიშანი X პასუხების ფურცელზე ცხრილის შესაბამის უჯრაში!

- 1. თიროქსინი ა) არეგულირებს სისხლში გლუკოზის რაოდენობას 2. ადრენალინი ბ) არეგულირებს ორგანიზმში ჟანგვით პროცესებს 3. სომატოტროპინი გ) მონაწილეობს ორგანიზმის ზრდის პროცესის რეგულაციაში 4. გლუკაგონი დ) ასუსტებს ნაწლავებში შენთვის პროცესს

Table with 4 columns (a, b, g, d) and 4 rows (1, 2, 3, 4) for matching hormones to functions.

ინსტრუქცია დავალებებისათვის 56 - 58 დავალებაში მოცემულია სავარაუდო პასუხების ჩამონათვალი. მათგან მხოლოდ სამია სწორი. აირჩიეთ პასუხების სწორი ვარიანტები და ცხრილის უჯრებში ჩანერეთ თითოეულის შესაბამისი ნომერი. პასუხები აუცილებლად გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე!

56. ჩამოთვლილთაგან რომელი რეფლექსების შესრულებას უზრუნველყოფს ავტონომიური ნერვული სისტემა?

- 1. მუხლის 2. თვალის გუგის 3. სისხლძარღვების შევიწროვების 4. ლეჭვის 5. ნაწლავის პერისტალტიკის 6. ენის მოძრაობის 7. თითების მოძრაობის

Input boxes for question 56.

57. ჩამოთვლილთაგან რა საერთო ფუნქციები აქვთ ცხიმებსა და ნახშირწყლებს უჯრედში?

- 1. ენერგეტიკული 2. სატრანსპორტო 3. მოძრაობითი 4. სამშენებლო 5. კატალიზური 6. სამარაგო 7. სასიგნალო

Input boxes for question 57.

58. ჩამოთვლილთაგან სად არ ყალიბდება ლეიკოციტები?

- 1. ღვიძლში 2. ძვლის ტვინში 3. ლიმფურ კვანძში 4. ჭია ნაწლავში 5. თირკმელზედა ჯირკვალში 6. ელენთაში 7. პანკრეასში

Input boxes for question 58.

ინსტრუქცია დავალებებისათვის 59 - 61 მოცემულია ამოცანის პირობა და დასმულია რამდენიმე კითხვა. პასუხები გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე!

59. საინფორმაციო რნმ-ში ამინომჟავა ცისტეინს აკოდირებს ტრიბლეტი უჯრ. 1. განსაზღვრეთ მისი ანტიკოდონი სატრანსპორტო რნმ-ში. 2. განსაზღვრეთ ნუკლეოტიდების თანამიმდევრობა დნმ-ს ორივე ჯაჭვში.

60. F2 თაობაში მიღებული ტიტას ჰიბრიდებიდან 42-ს ჰქონდა მენამული, 83 - ნითელი, 39 კი - თეთრი ყვავილები. 1. განსაზღვრეთ F2 თაობაში მიღებულ ჰიბრიდთა გენოტიპები; 2. განსაზღვრეთ მშობლების გენოტიპები; 3. როგორი გენოტიპის მცენარეების შეჯვარებით მიიღება მხოლოდ ნითელ და თეთრ-ყვავილიანი ჰიბრიდები?

61. ადამიანში თანდაყოლილ ყრუმუნჯობას ორ სხვადასხვა ქრომოსომაში ლოკალიზებული რეცესიული a და b გენები ინვევენ. მეტყველია ადამიანი, თუ მას ორივე - A და B დომინანტი გენი აქვს. (ერთ-ერთი დომინანტი ან ორივე რეცესიული ალელის მფლობელი ყრუმუნჯია) მეტყველი მამაკაცი, რომელსაც ყრუმუნჯი მშობლები ჰყავს, დაქორწინდა ყრუმუნჯ ქალზე, რომლის გენოტიპია - Aabb. მათ შეეძინათ სამი შვილი, რომელთაგან ერთია მეტყველი.

- 1. განსაზღვრეთ მამის გენოტიპი; 2. წარმოადგინეთ მეტყველი შვილის ყველა შესაძლო გენოტიპი; 3. განსაზღვრეთ ყრუმუნჯი შვილების ყველა შესაძლო გენოტიპი.

პასუხები

Grid for question 59 with columns 1-27 and rows a, b, g, d.

Grid for question 60 with columns 28-54 and rows a, b, g, d.

55.

Small grid for question 55 with columns a, b, g, d and rows 1, 2, 3, 4.

Input boxes for questions 56, 57, and 58.

59. 1. აცა 2. თგ - აცა

60. 1. AA - მენამული, Aa - ნითელი, aa - თეთრი. 2. AA და aa 3. Aa x aa.

61. 1. AaBb. 2. AABb, AaBb. 3. AAbb, Aabb, aaBb, aabb.

კერძო სკოლა „ნირო“ 20 წლისაა

არიან ადამიანები, რომლებიც უხომდ ცხოვრობენ და შრომობენ. თავის გამოჩენა არ უყვართ, პირიქით, ზედმეტ ძეგასა და საკუთარი თავის წარმატების შესახებ საუბარს გაუბრუნებენ, არადა უსაზღვროდ მნიშვნელოვანია მათი როლი საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. დღეს ერთ-ერთ მათგანს წარმოგიდგინებთ – ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორს, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სრულ პროფესორს, საქართველოში პირველი ინგლისური კერძო სკოლის დამფუძნებელსა და დირექტორს, ქალბატონ ლამარა ძომიძეს.

ქალბატონ ლამარა, გვიამბავთ თქვენი წარმატებებისა და იმ რამდენიმე შესახებ, რაც მის მიღწევაში დაგხმარა

რთული კითხვაა. ალბათ შრომა, სრულყოფილებისკენ სწრაფვა... წარმატებაზე რა მოგახსენოთ – თავისთავად მოდის თითქოს ყველაფერი. უნდა იშრომო და შედეგი აუცილებლად მოვა, უნდა გიყვარდეს და შეგიყვარებენ, აკეთო სიკეთე და ათმაგად დაგიბრუნდება, პატივი უნდა სცე ნებისმიერი ადამიანის ღირსებას და სამაგიეროს მიიღებ. უნდა გქონდეს ღვთის რიდი და შიში და უფალი იქნება შენთან. რომელი ერთი ჩამოვთვალო. მე ასე მიმაჩნია და ვცდილობ ასე ვიცხოვრო.

განვიხილოთ წლები საქმიანი ქალის იმიჯი შეგიძლიათ. როგორ გადააწყვეტით იღია და სურვილი რაალოგად?

ძალიან უბრალოდ. კერძო სკოლის შექმნის მეტად „საპატიო“ და შეუფასო მიზეზი მქონდა – ჩემი შვილისათვის, ნინო ქოქიაურისათვის – კლასიკური, წამყვან ევროპულ და ამერიკულ სახელმწიფოებში კარგად აპრობირებული, თანამედროვე განათლება უნდა მიმეცა; გოგონას სკოლის შენობიდან გაუსვლელად, სავალდებულო საგნებთან ერთად, ყოველდღე უნდა ესწავლა ინგლისური ენა და ლიტერატურა, დიპლომატიკისათვის აუცილებელი ფრანგული ენა, სამინაო დავალებად უნდა ჰქონოდა მსოფლიო კლასიკოსების კითხვა, დაუფლებოდა გონების სავარჯიშოს – ჭადრაკს, ჩატარებოდა კლასიკური მუსიკის და ცეკვის გაკვეთილები, ჰქონოდა დახვეწილი მანერები, ჰყოლოდა სკოლის მოძღვარი, რათა აღზრდილიყო ქრისტიანული სულისკვეთებით და ა.შ. მიზანი მტკიცე იყო, მონდომება – არნახული, საქმე – გონივრული, რომ იტყვიან, „ჩავიცვი რკინის ქალამნები“ (არ გაგიკვირდეთ, 1992 წელია!) და იმავე წლის 1 სექტემბერს მომცეს ლიცენზია პირველი კერძო სკოლის გახსნის შესახებ. გამოსავალი ნაპოვნი იყო – ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი ჩემი მოთხოვნა, ოღონდ არა მხოლოდ საკუ-

თარი გოგონასათვის, არამედ სხვისი შვილებისათვისაც, უნდა განმეორებოდა ინგლისური საკუთარ კერძო სკოლაში.

ათიოდე წლის წინ ბიზნესზე საუბარი მიღებულიც კი არ იყო. ახლაც მეუბნებიან უნდა ინგლისური სკოლის საქმიანობა ბიზნესში გავაერთიანო. ბიზნესი საქმეა, წარმატებისათვის კი საქმე უნდა გიყვარდეს. ყველა ადამიანი უნდა მიაგნოს თავის მოწოდებას, მაგრამ აი, აქ არის ერთი პატარა საიდუმლო – თუ შენი საქმე არ გიყვარს, თუ

შენი საქმე თავად არ აკეთე, თუ დღე და ღამე მასზე არ იფიქრე და მისით არ იცხოვრე, წარმატება არ მოვა.

ვის უმაღლესი თქვენს წარმატებას?

ჩემი ცხოვრების გზა შეიძლება ითქვას, დედაჩემმა – ანა ქურხულმა განსაზღვრა. მან „დაგეგმა“ ჩემი მომავალი, ჩემი ბედი კი, როგორ უჩვეულოდ უნდა მოგეჩვენოთ, უფალმა დაბადებისთანავე განსაზღვრა. მე უნდა მესწავლა, უნდა მეშრომა, ამიტომ კოლოსალურად ბევრს ვმუშაობდი ბავშვობიდან; მე უნდა მომეპოვებინა პური ჩემი არსობისა; მეცხოვრა ისე, რომ საკუთარი თავის რწმენა არ დამეკარგა. ვფიქრობ, შეეძლო, შევექმენი სამყარო, სადაც ყველაფერს თავად განვაგებ და არავისზე არ ვარ დამოკიდებული.

ბოლოს და ბოლოს სიხარულის „გაჩუქების“ ყველაზე იდეალურ ხერხს მივაგენი. მე მხოლოდ მაშინ ვგრძნობ თავს ბედნიერად, როცა ადამიანების თვალეში გამოწვეული ჩემი ქმედებით სიხარულს ვხედავ და ყველაზე მთავარი და მარტივი რამ – მე უნდა მიყვარდეს, უნდა ვზრუნავდე, უნდა მტკიოდეს სხვისი ტკივილი, უნდა მიხაროდეს სხვისი სიხარული, სხვანაირად ჩემს ცხოვრებას აზრი არ ექნება.

კიდევ ერთი: ჩემ გარშემო ყოველთვის იყვნენ და არიან მოამაგე, მოსიყვარულე, უაღრესად კეთილშობილი ადამიანები, რომლებმაც უდიდესი როლი ითამაშეს ჩემი პიროვნული და პროფესიული თვისებების ჩამოყალიბებაში. არ შემოიძლია არ გავისვენო ჩემი დიდი მასწავლებლები: საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, საქართველოში ერთ-ერთი უდიდესი ფინანსისტი ბატონი ვასილ ჩანტლაძე, ბუმბერაზი მეცნიერი, აკადემიკოსი პაატა გუგუშვილი, შესანიშნავი ფინანსისტები, ბატონები ვლადიმერ ლებანიძე, ნიკოლოზ გამრეკელი, ჩემი დიდი მოამაგე, ჩემი ცხოვრების გზამკვლევი და უფროსი მეგობარი გივი გამსახურდია. ვინატრებდი, იმდენი სიკეთე და დახმარება გამეწიოს ჩემი მონაფეციებისათვის, რაც მათ უნაგაროდ გაიღეს ჩემთვის, ჩემი დღევანდელი ყოფის შექმნისათვის. თუკი რაიმე შევექმენი და საზოგადოების პატივისცემა დავიმსახურე ამ პიროვნებების დამსახურებაა. დღემდე ვამაყობ იმით, რომ მათ მონაფეცი მიმაჩნია თავი.

მიმდინარე სასწავლო წელი თქვენი სკოლის საინჟინერო თარიღია, როგორ შეაფასებდით განვლილ ოც წელსს?

ტრაფარეტული პასუხით – ეს ჩვენს სკოლაში სწავლაგავლილი ასეულობით ბავშვის, მათი მშობლების, მასწავლებლების, ჩემი ცხოვრების მთელი 20 გრძელი წელიწადია! ძალიან გთხოვთ, ზემოთქმულს მაღალფარდოვან სიტყვებად ნუ ჩამომართმევთ და ეს დაულალავი შრომით, სიხარულით, ზოგჯერ დიდი ტკივილით და იმედგაცრუებით განვლილი წლებია.

შპს ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლების საშუალო სკოლა „ნირო“ არის კერძო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც დამოუკიდებლად ახორციელებს საგანმანათლებლო საქმიანობას და უზრუნველყოფს ზოგადი განათლების მიღებას დაწყებით, საბაზო და საშუალო საფეხურებზე ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად. ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების დებულებით განსაზღვრული მიზნები და ამოცანები შეესაბამება „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონს და ითვალისწინებს ეროვნული, ზოგადსაკაცობრიო და ქრისტიანული ღირებულებების მატარებელი, თავისუფალი პიროვნების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო პირობების შექმნას; მოზარდის გონებრივი და ფიზიკური უნარ-ჩვევების განვითარებას, აუცილებელი ცოდნით უზრუნველყოფას, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებას, მოსწავლეთა ლიბერალურ-დემოკრატიულ ღირებულებებზე დამყარებული სამოქალაქო ცნობიერების ჩამოყალიბებას, კულტურულ ფასეულობათა პატივისცემას, მოსწავლის მიერ ოჯახის, საზოგადოების, სახელმწიფოსა და გარემოს წინაშე საკუთარ უფლებამოსილებებში გაცნობიერების ხელშეწყობას; სკოლა მთლიანად არის ჩართული საქართველოში განათლების რეფორმის განხორციელების პროცესში, იზიარებს საქართველოს განათლების სისტემის სრულყოფის კონცეფციას, მაგრამ აქვს სხვა პრიორიტეტებიც. კერძოდ, უცხო ენების შესწავლის ინდივიდუალური პროგრამები, სრულყოფილად შეისწავლება სამი უცხო ენა – ინგლისური, რუსული და გერმანული; წელს შემუშავდა ტექნიკური საგნების – ფიზიკა-მათემატიკის გაძლიერებული სწავლების საკუთარი კონცეფცია: ჩვენი სკოლა დამატებით სთავაზობს მოსწავლეებს: საღვთო სჯულის, ჭადრაკის, კომპიუტერული მეცნიერებების შესწავლას, ფსიქოლოგის და ექიმის მომსახურებას.

გარდა ამისა, მაღალ კლასში წარმოებს ბიზნეს-ინგლისურის შესწავლა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის წამყვანი სპეციალისტის მიერ. სკოლა ამზადებს

მოსწავლეებს TOEFL-ისა და SAT-ის ტესტების ჩასაბარებლად; ინგლისურში მაღალი დონის მოსწავლეები ფლობენ B2-ს, Upper-Intermediate-სა და Advanced Level-ს.

სამსახურით დაკავებული მშობლებისათვის სკოლაში დიდი პოპულარობით სარგებლობს გახანგრძლივებული ჯგუფები სალამოს ექვს საათამდე, სათანადო კვებით.

სკოლის ყველაზე დიდ სიმდიდრედ მიმაჩნია სკოლის მოძღვარი მამა პანტელეიმონ ნულაძე. ჯერ რელიგიის ისტორიის, 2000 წლიდან კი საღვთო სჯულის შესწავლა მისი მონადინებაა. იგი სკოლის ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია, თითქმის ყველა ბავშვის და პედაგოგის სულიერი მამაა.

ნიმანდობლივია და სიამაყით მინდა აღვნიშნო, რომ სკოლის 20 წლის იუბილე გამოსაშვებ გამოცდებზე 20 ათიანი და შვიდი ოქროს და ვერცხლის მედლით აღნიშნეს ჩვენმა მეტორმეტეკლასელებმა. დარწმუნებული ვარ, მომავალშიც ვიამაყებთ ისეთი მოსწავლეებით, როგორებიც არიან: ილია ცხვედიანი, ნინო ფუტკარაძე, გიორგი შუბლაძე, ლევან და გიორგი ჯიქიები, მარიამ კვირიკაშვილი, ჯაბა ბურდიაშვილი, ელენე ახალკაცი, დარჩი და ზურაბ მუჯირიშვილები, გიორგი მიდელაური, ნათია მამაიაშვილი, მარიამ შავერდაშვილი... იმედი მაქვს, ყველა ჩვენი სკოლადამთავრებული მოსწავლე არა თუ წარმატებით დაამთავრებს სკოლას, არამედ კვლავაც უპრობლემოდ გახდება საქართველოს და უცხოეთის წამყვანი უნივერსიტეტების სტუდენტი.

განვლილი წლების შეფასებასა და წარმატებებზე საუბარი, პირველ რიგში, პედაგოგიურ კოლექტივს უკავშირდება. სწორედ მათი დამსახურება ყველა მიღწევა, რომლითაც ვამაყობთ. შესანიშნავი ადამიანები და პროფესიონალები – ასე შემოიძლია დავახასიათო თითოეული მათგანი. კიდევ ერთხელ ვუხდი მათ მაღლობას! ქალბატონები: ქეთევან ღირსიაშვილი-გოგოლაძე, ნაირა ჩოდრიშვილი, დონეზი კოტორაშვილი, სალომე ბინაძე, ვიოლა გოგინაშვილი, ლია ჭავჭავაძე; ბატონები: ავთანდილ ლომსიანიძე, შოთა ფანგანი, გერმანე ფიფია, ნიკა მჭედლიძე, მამა პანტელეიმონ ნულაძე, ნუგზარ ბოჭორიძე, ლაშა დოხნაძე და სხვ. ეს ის ადამიანები არიან, რომლებიც საქართველოს ნებისმიერ სკოლას დაამშვენებდნენ! სკოლის ხელმძღვანელობა მათ მხარში უდგას – აქვთ მაღალი ხელფასები, დაფასება და სიყვარული. სახელმწიფოსაგანაც მეტი თანადგომა და

ზრუნვა სჭირდებათ. ისინი ყველა იმ სიკეთით უნდა სარგებლობდნენ, როგორც საქართველოს სკოლის პედაგოგები.

სამომავლო გეგმების შესახებ რას გვეტყვიან?

ჩვენი პერსპექტიული გეგმა ითვალისწინებს უცხოეთის ანალოგიურ სკოლებთან უფრო მჭიდრო ურთიერთობას, ყველა მოსწავლის ლექტორებით უზრუნველყოფას, „მომავლის კლასის“ საიუბილეოდ გახსნას, საიუბილეო წელს საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის ჩატარებას, ტაო-კლარჯეთის მონახულებას, ტელეგადაცემა „ეტალონში“ ბოლო 20 წლის წარმატებული კურსდამთავრებულების მონაწილეობას, სკოლის ელექტრონული ჟურნალის გამართულად ფუნქციონირებას; ზოგიერთ ღონისძიებას სიურპრიზად შევინახავთ.

სკოლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლებასა და განმტკიცებაში, ადამიანური რესურსების და სასწავლო გეგმების მოწესრიგებასა და თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანაში უაღრესად დიდი როლი შეასრულა სკოლების ავტორიზაციის პროცესმა. ჩვენმა სკოლამ წარმატებით გაიარა ავტორიზაციის საკმაოდ საპასუხისმგებლო პროცესი. ბრენდირებული სკოლა „ნინო“ აქტიურად მონაწილეობს საყოველთაოდ პოპულარულ პროექტებში – „ეტალონი“, სპორტული ღონისძიებები, სამეცნიერო კონფერენციები, ოლიმპიადები და ა.შ. დღეს ჩვენს სკოლას აქვს თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიები, მდიდარი ბიბლიოთეკა, საკუთარი საინტერესო ვებგვერდი, თანამედროვე ინტერირით კარგად მოწყობილი სასაბავშვო – ბუფეტი, საკუთარი ტრანსპორტი, სამედიცინო მომსახურება, სპორტული დარბაზი და ა.შ. და, რაც მთავარია, 500-ზე მეტი მოსწავლისა და პედაგოგისთვის, მთლიანად სკოლის უსაფრთხოების გარანტიაა მანდატურის სამსახური.

ოცი წელი არც ისე ბევრი დროა, მაგრამ საკმარისია იმისთვის, დარწმუნდეს არჩეული გზის სისწორეში. ვფიქრობ, სკოლა „ნინომ“ ეს გამოცდა წარმატებით ჩააბარა.

ვულოცავ ყველას, ვინც ქმნის ჩვენი სკოლის სახელოვან ისტორიას.

ესაუბრა მარინა ბენიძე

სკოლის მისამართი: თბილისი, ვარკეთილი, ზემო პლატო, მე-2 მ/რ, 11^ბ
ტელ: 276 05 95; 599 90 60 11, ვებგვერდი: www.ninoskola.ge

თვალსაზრისი

ლებით მიმართვა, მოსწავლეთა ხასიათის ცოდნა, მათი სურვილების გაგება, მათთვის საკუთარი პროცენტების უკეთ გაცნობა, თანმიმდევრულობა ურთიერთობისას, შეცდომების შიშის დაძლევა და სხვ.). კეთილგანწყობილი ურთიერთობა მასწავლებლისთვის უნდა იყოს იარაღი, რომლითაც მოსწავლეს უკეთ ჩართავს სასწავლო პროცესში და შეუქმნის ხელსაყრელ პირობებს როგორც პიროვნული, ისე შემოქმედებითი ზრდისთვის.

მასწავლებლის სტატუსის, პროფესიული მომზადებისა და ხელფასის საკითხი მუდმივი განსჯის თემაა საქართველოში. რთულია, ერთნაირად შეუწყო ხელი 76 ათასი მასწავლებლის საჭიროებებსა და ინტერესებს. ბუნებრივია კითხვაც: „ნეტავ, რა ხდება სხვაგან, სადაც მასწავლებლები უკეთეს პირობებში მუშაობენ?“ მართლაც საინტერესოა, რა ფაქტორები ახდენს გავლენას იმაზე, რომ იაპონელი, სინგაპურელი და სამხრეთ კორეელი მოსწავლეები უმაღლეს შედეგებს აჩვენებენ საერთაშორისო ტესტირებების დროს? ცხადია, შეუძლებელია და გაუმართლებელიც უცხო ქვეყნების გამოცდილების ბრმად მიღება, მაგრამ უდავოდ მნიშვნელოვანია, რა გამოცდილება და პრაქტიკა არსებობს წარმატებული საგანმანათლებლო სისტემების მქონე ქვეყნებში.

განათლების სისტემის სრულყოფა, როგორც წესი, ყველა განვითარებული თუ განვითარებადი ქვეყნის სახელმწიფო პრიორიტეტებს შორისაა. მიუხედავად ყოველწლიურად მზარდი დანახარჯებისა განათლებაზე და განათლების სისტემის რეფორმირების მრავალმხრივი და მრავალჯერადი მცდელობებისა, მსოფლიოს მასშტაბით, ზოგადად განათლებული სკოლების მხოლოდ მცირე ნაწილია გააუმჯობესა სწავლების ხარისხი. მაგალითად, საერთაშორისო შეფასებების თანახმად, აფრიკისა და შუა აღმოსავლეთის სკოლის მოსწავლეების 1%-ზე ნაკლებმა შეძლო გადაეღება სინგაპურელი მოსწავლეების მიერ გაკეთებული ტესტის - PISA-ს (სტუდენტების შეფასების საერთაშორისო პროგრამა) შედეგების საშუალო მაჩვენებელი. პირველი შეფასებით, აკადემიურ მოსწავლეებში ქვეყნებს შორის ასეთი განსხვავება განათლების დაფინანსების სხვაობით აიხსნება, მაგრამ ფაქტია, რომ სინგაპური, მსოფლიოში საშუალო განათლების ერთ-ერთი საუკეთესო სისტემის მქონე ქვეყანა, განათლებაზე უფრო ნაკლებ რესურსს ხარჯავს, ვიდრე სხვა ნამყვანი ქვეყნები.

საინტერესოა, რომ სხვადასხვა ქვეყნის განათლების სისტემები ხშირად რადიკალურად განსხვავდება ერთმანეთისგან. როგორც კვლევამ და საერთაშორისო შეფასებებმა

ცხადყო, მიუხედავად შესწავლილი ქვეყნების განსხვავებული ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური და კულტურული კონტექსტებისა, საუკეთესო სისტემების წარმატებას სამი ძირითადი პრინციპი განაპირობებს: 1. წარმატებული და მოტივირებული სტუდენტების მასწავლებლის პროფესიული დაინტერესება; 2. მათი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა; 3. ისეთი სისტემის ჩამოყალიბება და განვითარება, სადაც მასწავლებელს საშუალება ექნება, მოსწავლეებს სწავლისათვის საუკეთესო სასწავლო გარემო შექმნას. მნიშვნელოვანია, რომ სამივე ფაქტორი მასწავლებელს უკავშირდება.

რიგ ქვეყნებში, სადაც მოსწავლეები კარგი აკადემიური მოსწავლეთა გამოჩენიან, სკოლები საუკეთესო მასწავლებლებს ქირაობენ და მათ, სანაყის ეტაპზევე, კარგ (მაგრამ არა ძალიან მაღალ) ხელფასს უნიშნავენ. მოტივირებული, დამწყები მასწავლებლებისათვის ნახალისების მსგავსი სისტემის შექმნა ხელს უწყობს სტატუსის ამაღლებას. ეს კი სკოლას საშუალებას აძლევს, უკეთესი მასწავლებლები მოიზიდოს მომავალში.

სამხრეთ კორეაში ნამყვანი და წარმატებული სკოლები, მასწავლებლის ვაკანსიაზე, საშუალო ინვესტიციები უნივერსიტეტების კურსდამთავრებულთა საუკეთესო 5%-ს, ფინეთში - საუკეთესო 10%-ს, ხოლო სინგაპურსა და ჰონგ-კონგში - 30%-ს.

სინგაპურში უნივერსიტეტის ყველა კურსდამთავრებულს არ ეძლევა იმის შესაძლებლობა, რომ გაიაროს პროფესიული მომზადების ტრენინგი მასწავლებელთათვის. ცენტრალიზებულ დონეზე ხდება თითოეული კანდიდატის ტესტირება და კომპეტენციების შეფასება. საბოლოოდ, სახელმწიფოს მიერ შერჩეულ კანდიდატებს საშუალება ეძლევათ, გაიარონ ფუნდამენტური ტრენინგი მასწავლებლობისთვის მოსამზადებლად. სინგაპურის მსგავსად, ფინეთშიც, სადაც მმართველობა მკვეთრად დეცენტრალიზებულია, მასწავლებლობის კანდიდატების შერჩევა კომპლექსური შეფასების სისტემით ხდება.

ამასთანავე, მნიშვნელოვანია, რომ სინგაპურსა და სამხრეთ კორეაში მასწავლებლების ზედმინერეთი სელექცია მხოლოდ დაწყებითი კლასებისათვის ხდება. რაც შეეხება საშუალო საფეხურის პედაგოგებს, შერჩევის პრინციპი რადიკალურად განსხვავებულია. ყველა კანდიდატს აქვს საშუალება, გაიაროს პროფესიული მომზადების ტრენინგი, თუმცა კონკურსი მასწავლებლის ადგილის მოსაპოვებლად ძალიან მაღალია. შესაბამისად, საუკეთესო მასწავლებლები მისათვის ამ საფეხურზე სწავლება არ არის მიმზადებული და მათი საუკეთესო ნაწილი ცდილობს, საშუალო ადგილი

დაწყებით კლასებში მოიპოვოს. სხვათა შორის, ეს განსხვავება არა მხოლოდ სტატუსზე, არამედ ხელფასზეც აისახება.

კარგ ხელფასს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს. როგორც საერთაშორისო კვლევები ცხადყოფს, მასწავლებლები იშვიათად აღიარებენ, რომ მათთვის ხელფასი გადამწყვეტია. ისინი ხშირად იმეორებენ: „ჩვენი, მასწავლებლები, ხელფასისთვის არ ვმუშაობთ.“ თუმცა ყველა იმ სისტემაში, სადაც სკოლები წარმატებულია, მასწავლებლებს მაღალი ანაზღაურება აქვთ. აღსანიშნავია ისიც, რომ ქვეყნებში, სადაც მასწავლებლის ხელფასი საბაზრო საშუალო ხელფასის ნიშნულს სცდება (მაგალითად: ესპანეთში, გერმანიაში და შვეიცარიაში, სადაც მასწავლებლის სასტარტო ხელფასი ევროპაში ყველაზე მაღალია), მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების პროფესიული საზოგადოების მხრიდან მასწავლებლის პროფესიული საქმიანობის პოზიტიური შეფასება კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია პოტენციური მასწავლებლის მოტივირებისთვის.

იმისათვის, რომ გაუმჯობესდეს სწავლა, უნდა გაუმჯობესდეს სწავლება. იმისათვის, რომ მოსწავლემ უკეთ ისწავლოს, აუცილებელია, მასწავლებელმა ასწავლოს უკეთ. სწავლა/სწავლება მასწავლებლისა და მოსწავლის სწორ და ეფექტურ კომუნიკაციას ეფუძნება. საუკეთესო სისტემებში (ცხადად არის გარკვეული, რას მოიცავს სწორად და ეფექტურად წარმართული სასწავლო პროცესი).

რიგ ქვეყნებში დამწყები მასწავლებლები საფუძვლიან პრაქტიკულ მომზადებას გადიან. აშშ-ში, ბოსტონში დამწყები სპეციალისტები, რომელთაც უკვე აქვთ თეორიული ცოდნა, ერთ სასწავლო წელს ატარებენ სკოლაში: 4 დღე ეთმობა პრაქტიკულ სწავლებას, ხოლო 1 დღე - აკადემიურ კურსებზე დასწრებას. მეორე სასწავლო წლის განმავლობაში თითოეულ მასწავლებელს ჰყავს მენტორი, რომელიც ხელს უწყობს მას არა მხოლოდ საინტერესო გაკვეთილების დაგეგმვასა და ჩატარებაში, არამედ საკლასო მუშაობის ეფექტურად მართვასა და ინოვაციური სასწავლო სტრატეგიების გამოყენებაში.

ინგლისში, სადაც მასწავლებელთა პროფესიული მომზადებას კერძო საგანმანათლებლო ორგანიზაციები ახორციელებენ, სკოლების ტრენინგისა და განვითარების ეროვნული სააგენტო აკონტროლებს, რომ დამწყები მასწავლებლის მოსამზადებელი კურსები პედაგოგიური პრაქტიკის დიდ სეგმენტს მოიცავდეს, ასპირანტურის დამთავრების შემდეგ, ბათუმის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტში ასწავლიდა ფრანგულ ენასა და ლიტერატურას, 1995- 2009 წლებში შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კითხულობდა ლექციებს რომანისტიკის სპეციალობაზე.

ნიგინი გამართული, კარგი ქართულითაა დაწერილი, ნიგინისადმი ინტერესს ისიც ზრდის, რომ მასში მოცემულია აჭარაში განათლების განვითარების მოკლე ისტორია და დღევანდელი სახე, იგი მდიდარია ასევე გამოჩენილ ადამიანთა გამონათქვამებით სახალხო განათლებაზე, აღზრდაზე, ცალკეულ მეცნიერებებზე, რომლებიც მიმოხივებულია პიროვნებათა პორტრეტების ქვემოთ.

ამ ნაშრომის თამამად შეგვიძლია სამაგიდო ნიგინი ვუნოდოთ, რადგან მას სხვა ღირებულებებიც გააჩნია, ესაა იდეებისა და მოვლენების სწორი ხედვა, ანალიზი და დასკვნები, ენა, სტილი და ბოლოს ხატოვანება, რაც ავტორის მწერლურ ნიჭზე მეტყველებს. ავტორი წინასიტყვიანობაში წერს, რომ ამ გამოცემას არ აქვს პრეტენზია სრულ სურათზე, ამიტომ იგი აგრძელებს მუშაობას მეორე ნაწილის მოსამზადებლად.

ნანა ახალაძე, როგორც ნიჭიერი მთარგმნელი და ჟურნალისტი, ცალკე საუბრის თემაა, იგი მრავალი წელია თარგმნის ფრანგ კლასიკოსთა ნაწარმოებებს, დღეისთვის 4 კრებულის ავტორია, მისი თარგმანები იბეჭდება ჟურნალებში: „ჭოროხი“, „საუნჯე“,

დეს (სულ ცოტა, 24 კვირა წელიწადში). ამ პირობის დარღვევის შემთხვევაში, შესაძლოა, ლიცენზირებულ ორგანიზაციას დაინანებდა შეუმცირონ ან, უარეს შემთხვევაში, სრულიად შეუწყვიტონ.

ფინეთში თითქმის ყველა უმაღლესი სასწავლებელი, სადაც განათლების მიმართულების სწავლება ხორციელდება, სკოლებთან თანამშრომლობს. სტუდენტებს სკოლებში შეუძლიათ პრაქტიკული საქმიანობის განხორციელება. მათი სწავლა/სწავლების პროცესს ზედამხედველობას უნივერსიტეტის პროფესორები, ხოლო შეძენილი პრაქტიკის საუკეთესო მაგალითებს უნივერსიტეტის სასწავლო გეგმაშიც ასახავენ.

ზოგადად, მასწავლებლები ინდივიდუალური მუშაობის მეთოდს ანიჭებენ უპირატესობას, თანამშრომლობაზე დაფუძნებული სწავლება კი ბევრად უკეთეს შედეგებს გვაძლევს. იაპონიასა და ფინეთში, სადაც მოსწავლეების ტესტების მაჩვენებლები მსოფლიოში ერთ-ერთი საუკეთესოა, მასწავლებლები ერთად გეგმავენ სასწავლო პროცესს, აკვირდებიან ერთმანეთის გაკვეთილებს, კრიტიკულ ანალიზს უკეთებენ ერთმანეთის პროფესიულ საქმიანობას.

იაპონიაში საუკეთესო საკლასო გამოცდილების, მეთოდებისა და გეგმების ჩანერა/დაარქივება მიმდინარეობს. შესაბამისად, სკოლის ნიაღში საუკეთესო მასწავლებლების მიერ შემუშავებული საუკეთესო გაკვეთილები და სტრატეგიები მეგვიდრეობად რჩება სკოლას.

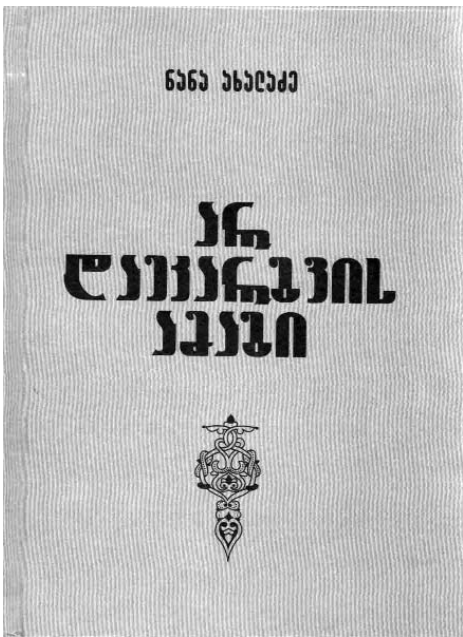
აშშ-ში, ბოსტონში მასწავლებლები ერთად გეგმავენ სასწავლო პროცესს, სკოლის შიდა შეფასების სისტემის რეკომენდაციების საფუძველზე. ასეთი შეხვედრების მიზანია სკოლის მასწავლებლების მიერ გამოყენებული მეთოდებისა და სტრატეგიების შედარება, აგრეთვე იმის დადგენა, თუ რომელი მეთოდი ან მიდგომა ოპტიმალური კონკრეტული ასაკობრივი ჯგუფისათვის.

პროფესიული განვითარების პროგრამებში მონაწილეობა მასწავლებლებს რიგი მიზეზების გამო უჭირთ, ხოლო სკოლასა და საკლასო ოთახში ურთიერთთანამშრომლობით პროფესიული ზრდის საშუალება მათ მუდმივად აქვთ.

როგორც საერთაშორისო გამოცდილებიდან ჩანს, მასწავლებლის როლი გადამწყვეტია სასწავლო პროცესის ნებისმიერ ეტაპზე და შეუძლებელია, განათლების სისტემა იყოს ძლიერი და ფუნქციური პროფესიონალი მასწავლებლების გარეშე. ერთ-ერთმა კორეელმა განათლების სპეციალისტმა მართებულად აღნიშნა: „ქვეყნის განათლების სისტემა ვერასდროს იქნება უკეთესი, ვიდრე ამ ქვეყნის მასწავლებელია“.

ახალი ნიგნაი

საინტერესო ნაშრომი კელაბოგებზე

ბულ იმ ამავდარ პედაგოგებს, ხელოვანებსა და სპორტის მუშაკებს ეძღვნება, რომლებიც წლების მანძილზე მამულიშვილური შემართებით, კეთილსინდისიერად იღვწოდნენ და იღვწიან ქვეყნის მომავლის სამსახურში.

ნანა ახალაძეს რეგიონის საზოგადოება იცნობს, როგორც განათლებულ, ინტელექტუალურ, შემოქმედის ნიჭით დაჯილდოებულ ქალბატონს, ახალგაზრდობის საუკეთესო აღმზრდელს და გასაკვირი არაა, რომ ეს ყველაფერი მის საკმაოდ სქელტანიან (450გვ.) ნაშრომში აისახა. მას კარგად აქვს გათავისებული ის მეტად საპასუხისმგებლო საქმე, რასაც შეეჭიდა და ფიქრობ, შესანიშნავად გაართვა თავი. ამ ნიგნით მან საზოგადოების წინაშე წარმოაჩინა 170-ზე მეტი გამოჩენილი წარმატების ღვაწლმოსილი მეცნიერ-პედაგოგი და სხვადასხვა საგანმანათლებლო და სპორტულ დაწესებულებებში მოღვაწე ადამიანები.

ნანა ახალაძე დაიბადა ქალაქ ბათუმში, დაბა ქედის საშუალო სკოლის მედალოსანმა კურსდამთავრებულმა თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტს მიამშურა და წარმატებით დაამთავრა დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტი. იგი ოთხი ათეული წელია იღვწის განათლების სფეროში. პროფესიული საქმიანობა საშუალო სკოლაში მასწავლებლობით დაიწყო. 12 წელი აჭარის განათლების სამინისტროში მუშაობდა ჯერ მეთოდისტად, შემდგომში გაზეთის რედაქტორად. პარალელურად, ასპირანტურის დამთავრების შემდეგ, ბათუმის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტში ასწავლიდა ფრანგულ ენასა და ლიტერატურას, 1995- 2009 წლებში შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კითხულობდა ლექციებს რომანისტიკის სპეციალობაზე.

ნიგინი გამართული, კარგი ქართულითაა დაწერილი, ნიგინისადმი ინტერესს ისიც ზრდის, რომ მასში მოცემულია აჭარაში განათლების განვითარების მოკლე ისტორია და დღევანდელი სახე, იგი მდიდარია ასევე გამოჩენილ ადამიანთა გამონათქვამებით სახალხო განათლებაზე, აღზრდაზე, ცალკეულ მეცნიერებებზე, რომლებიც მიმოხივებულია პიროვნებათა პორტრეტების ქვემოთ.

ამ ნაშრომის თამამად შეგვიძლია სამაგიდო ნიგინი ვუნოდოთ, რადგან მას სხვა ღირებულებებიც გააჩნია, ესაა იდეებისა და მოვლენების სწორი ხედვა, ანალიზი და დასკვნები, ენა, სტილი და ბოლოს ხატოვანება, რაც ავტორის მწერლურ ნიჭზე მეტყველებს. ავტორი წინასიტყვიანობაში წერს, რომ ამ გამოცემას არ აქვს პრეტენზია სრულ სურათზე, ამიტომ იგი აგრძელებს მუშაობას მეორე ნაწილის მოსამზადებლად.

ნანა ახალაძე, როგორც ნიჭიერი მთარგმნელი და ჟურნალისტი, ცალკე საუბრის თემაა, იგი მრავალი წელია თარგმნის ფრანგ კლასიკოსთა ნაწარმოებებს, დღეისთვის 4 კრებულის ავტორია, მისი თარგმანები იბეჭდება ჟურნალებში: „ჭოროხი“, „საუნჯე“,

„ლიტერატურული პალიტრა“, „ჩვენი მწერლობა“; იყო სხვადასხვა გაზეთის რედაქტორი და დამფუძნებელი; აქვეყნებს სტატიებს აქტუალურ თემებზეც.

ქალბატონი ნანა აჭარის ინტელიგენციის ღირსეული წევრია. მრავალ ჯილდოთაგან ყველაზე მნიშვნელოვანად საქართველოს იაკობ გოგებაშვილის პედაგოგთა კავშირის ვერცხლის მედალი - „პედაგოგიურ დარგში განსაკუთრებული დამსახურებისათვის“ - მიაჩნია.

სალამოზე სიტყვით გამოვიდნენ რეგიონში მოღვაწე მეცნიერების, განათლებისა და კულტურის თვალსაჩინო წარმომადგენლები, მათ შორის საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ვანო პაპუნძიძე, პროფესორები: შუშანა ფუტყარაძე, იური ბიბილიაშვილი, რომან ზოსიძე, აკაკი ზოიძე, გულიკო ქათამაძე, მწერლები: დავით თედორაძე, ემენ დავითაძე, ცისანა ანთაძე, ანა დუნდუა; პედაგოგები: ნინო რუსუიშვილი, ლევან ნატარაძე, ლუდმილა ზაიცივა, ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკის დირექტორის მოადგილე ნატო ჭყო-ნია.

დასასრულ ნიგნის ავტორმა მადლობა გადაუხადა დამსწრე საზოგადოებას მისი მოკრძალებული შრომის ესოდენ მაღალი შეფასებისთვის.

ნანა ახალაძე, რედაქტორი

ინფორმაცია

დასუფთავების აქცია დედოფლისწყაროში

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებლის ირაკლი შილაშვილის ინიციატივით ქალაქის დასუფთავების აქცია მოეწყო. ღონისძიებაში დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ხორნაბუჯის საჯარო სკოლისა და დედოფლისწყაროს №2 საჯარო სკოლის VIII, IX, X, XI და XII კლასის მოსწავლეები მონაწილეობდნენ.

სუფთა გარემო ხომ ჯანსაღი ცხოვრების წესის მთავარი ატრიბუტია. აქცია შედგა, რომელსაც სკოლის აქცია შედგა, რომელსაც სკოლის სამოქალაქო განთლების კლუბი

გულთბილი შეხვედრა უნივერსიტეტელთან

დედოფლისწყაროს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი რაიონის მკვიდრ პირველი ქართული უნივერსიტეტის სხვადასხვა თაობის კურსდამთავრებულებს მასპინძლობდა. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 95 წლის იუბილისადმი მიძღვნილი გულთბილი შეხვედრა დედოფლისწყაროს ილია ჭავჭავაძის სახელობის მნივნილოვანი რაიონული ორგანიზაციის საპატიო თავმჯდომარის ვანო ნატროშვილის და მისი მოადგილის ნანა ჭიჭინაძის ინიციატივით და ძალისხმევით ჩატარდა.

შეხვედრას სოფელ ხორნაბუჯის, დედოფლისწყაროს პირველი და მეორე საჯარო სკოლების მაღალი კლასის მოსწავლეები, დედოფლისწყაროს ცნობილი სახეები და სხვადასხვა სფეროში მოღვაწე ადამიანები ესწრებოდნენ.

ღონისძიებაზე წარმოთქმული მისასალმებელი სიტყვების შემდეგ თითოეულმა კურსდამთავრებულმა უნივერსიტეტში გატარებული წლები და სტუდენტობასთან დაკავშირებული საინტერესო დეტალები გაიხსენა. მათ ისაუბრეს განათლების მნივნილობასა და უნივერსიტეტის როლზე. ყველაზე უხუცესმა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულმა ნინო ბოსტოლანაშვილმა ისაუბრა ნიკო კეცხოველის რექტორობის პერიოდზე, საინტერესო იყო ცაცა ბენაშვილის, ნანული ნატროშვილის, თებრო აფციაურის, ნანა ლაბიაშვილის, ეგული ყოჩიაშვილის, ნათელა ბილიაშვილის, მანანა ყატაშვილის, ეთერ ფიცხელაურის და სხვების გამოსვლები.

საიუბილეო საღამოს დიდ ხიბლს მატებდა დედოფლისწყაროს პირველი საჯარო სკოლის VI კლასის მოსწავლის მალვინა ისმაილოვას მიერ ვოლინოზე შესრულებული ცნობილი კომპოზიტორების ნაწარმოებები.

კურსდამთავრებულებმა უნივერსიტეტის საიუბილეო გამოცემის ლიტერატურულ კრებულში „Rettulit ლიტერატურული დაბრუნება“, თავისუფალ გვერდებზე, ავტოგრაფი დატოვეს.

ღონისძიების სპონსორები იყვნენ ინდემწარმე ტატიანა ბულუაშვილი და შპს „სალბუნი ფარმას“ ღირექტორი ციცო ლათიაშვილი.

საიუბილეო საღამოს დასრულების შემდეგ მუზეუმის საგამოფენო დარბაზში მუზეუმის ღირექტორმა ლალი გურასპაულმა სტუმრებს დაათვალიერებინა 24 წლის თვითნასწავლი მხატვრის ბელა ლობჯანიძის პირველი პერსონალური გამოფენა.

მარიკა ჰოპიაშვილი

საქველმოქმედო კონცერტი „მონატრეხული ჰანგები“

დაბა ჩაქვის №1 საჯარო სკოლაში უკვე მეხუთე საქველმოქმედო აქცია შედგა, რომელსაც სკოლის სამოქალაქო განთლების კლუბი

„თავისუფლება“ ახორციელებს. ეს ღონისძიება ერთგვარ ტრადიციად იქცა, რომელიც სოციალურად დაუცველ მოსწავლეთა, მახინჯაურის მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა სახლსა და მოხუცებულთა თავშესაფარის მოვინადრეთა დახმარებას ისახავს მიზნად.

კლუბი 2011 წელს შეიქმნა ისტორია-სამოქალაქო განათლების მასწავლებლის ლელა თოთლაძის ხელმძღვანელობით და ამ დღიდან მრავალ საინტერესო ღონისძიებებს ახორციელებს, სკოლის ღირექტორის, ტარიელ ქათამაძის მხარდაჭერით.

გასულ კვირას კლუბის წევრებმა სკოლის სააქტო დარბაზში საქველმოქმედო კონცერტი გამართეს – „მონატრეხული ჰანგები“, რომელშიც მეხუთე კლასის მოსწავლეები და სკოლის ქორეოგრაფიული ანსამბლის „ოჰოი ნანა“ მოცეკვავეები მონაწილეობდნენ. კონცერტზე კლუბის წევრებმა, უფროსკლასელებთან ერთად, მათი მშობლებიც მოიწვიეს.

საქველმოქმედო კონცერტიდან შემოსული თანხა მათივე სკოლის მოსწავლეებს – მარი და მირანდა მახარაძეებს გადასცეს, რომლებსაც რამდენიმე დღის წინ სახლი დაენვთა და ღია ცის ქვეშ დარჩნენ. მარის და მირანდას მშობლებმა, კონცერტის დასრულების შემდეგ,

მაღლობა გადაუხადეს სკოლის ღირექციას და მოსწავლეებს დახმარებისა და თანადგომისათვის.

მანია შერძაძე ჩაქვის №1 საჯარო სკოლის დაწყებითი კლასების მასწავლებელი

ჰაინრიხ ჰაინე – გენიალური გერმანელი პოეტი, სიყვარულის, თავისუფლების, სიმართლის უზადლო მომდერალი, რომლის პოეზია აფრქვევს „იის სურნელს“ და ბრწყინავს „მთვარის შუქით“. სწორედ ამ საოცარი შუქით და სურნელით იყო შემოკბოლილი ჰაინეს პოეზიისადმი მიძღვნილი საღამო, რომელიც 17 თებერვალს საჩხერის მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლში გაიმართა.

მობზაურობა ჰაინეს სამყაროში

აზიარეს ქართველი მკითხველი. ჰაინეს გავლენით ილიამ რამდენიმე საუკეთესო ნაწარმოებიც შექმნა.

ჰაინე მწუხარებით აღნიშნავდა: „დედამინა შუაზე გაიბზარა და ბზარმა ჩემს გულზე გაიარა“. ზოგადსაკაცობრიო იდეებით ამაღლებულს, ადამიანთა მოდგმის ქომაგს, სიყვარულის, სილამაზისა და მშვენიერების მოტრფიალე პოეტს გულთან მიაქვს მთელი ქვეყნიერების სატიკივარი.

სამშობლოსა და მშობელ დედას იძულებით მოშორებული პოეტის ტანჯვა და დარდი შთამბეჭდავად გამოხატეს მოსწავლეებმა პოეტის ლექსებით.

პედაგოგებმა: ლალი ლაშმა, დარეჯან ჯობაძემ, ნანი ენუქიძემ, ხათუნა თურმანიძემ, მალხაზ იაკობიძემ და სხვებმა შეასრულეს ჰაინეს ტექსტზე შექმნილი სიმღერა „ტურფავ, ტურფავ“; ჰაინეს საყოველთაოდ ცნობილი „ლორელი“ დიდი შთაბოძებით წაიკითხეს გერმანულად და ქართული თარგმანით პედაგოგმა გაგა გულიაშვილმა და მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლის აქტიურმა წევრმა მიშიკო კაპაანაძემ; მუსიკალური სტუდიის მოსწავლეები (სტუდიის გამგე – მიაიერაძე) ბრწყინვალე ფონს უქმნიდნენ ნორჩ დეკლამატორებს: ვანო ხარაიშვილს, ნინო იაშვილს, ბესო

სამხარაძეს, აკაკი ნადირაძეს, გიორგი ცუხიშვილს, ჭაბუკი გოგორაძეს, თეა ქველიძეს, ნინო გენაძეს და სხვ.

დიდი ოსტატობით წარმოადგინეს მოსწავლეებმა კახა სამყურაშვილის თარგმანები და მაყურებელთა განსაკუთრებული მონონება დაიმსახურეს.

მთელი დარბაზი გრძნობდა, რომ ჰაინეს პოეზია მხოლოდ ლამაზი,

კაშკაშა ხელოვნება არაა, ამავე დროს, ესაა მყარი პოზიცია, ბრძოლა, მოძრაობა უკეთესი სამყაროსთვის.

კიდევ ერთხელ დადასტურდა ჰაინეს სიტყვები „უდიდესი განმკურნებელი საშუალება პოლიტიკური მოძრაობა და ხელოვნებაა“.

ნუნუ გომოლიძე ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი

ნიენის
თარო

მიმდინარეობს

ხელმოწერა

კლასიკური პოეზია

სამი
ტომის
ფასი
15 ლარი

რეპროდუქციები ხელოვნების კაბინეტისთვის

ერთი
ცალის
ფასი
6.5 ლარი

1. ცისფერი ბალერინები - დეზა
2. ჰორაციუსის ფიცი - ჟაკ-ლუი დავიდი
3. მწყობრთა თაყვანისცემა - დომენიკო გირლანდაიო
4. ადელ ბლუხ-გაუერის პორტრეტი - გუსტავ კლიმტი
5. ავტოპორტრეტი - რემბრანდტ ჰარმენს ვან რეინი
6. მენინები - ველასკესი

7. დელფოსელი სიბილა - მიქელანჯელო
8. მხატვრის ბალი - კლოდ მონე
9. უძლავი შვილის დაბრუნება - რემბრანდტი
10. საძანელა - რენუარი
11. საპვირაო ბასეირნება, ბრან-შატის კუნძულზე - შურშ სიორა

თემატური კლასიკები
დაწყებითი კლასებისთვის

ფორმატი A2 (42X59.4 სმ)

1. ძართული ანბანი
2. წელიწადის დროები: შემოდგომა-ზამთარი
3. წელიწადის დროები: გაზაფხული-ზაფხული
4. ფერები
5. ფორმები
6. გარეული ცხოველები
7. გარეული ფრინველები
8. პრეფიქსები
9. რიცხვები
10. სილ-პოსტნული
11. შინაური ცხოველები
12. ტანსაცმელი
13. ჰიგიენის ნივთები
14. საოჯახო ნივთები
15. ტრანსპორტი
16. წყლის ბინადრები
17. ინგლისური ანბანი
18. რუსული ანბანი
19. ჩემი საძარტველო

ერთი
ცალის
ფასი
2.5 ლარი

თემატური
კლასიკები მატალი
კლასებისთვის

ფორმატი A1 (59.4X84.1 სმ)

1. რელიგიების წარმოშობა
2. გარეული ფრინველები საძარტველოში
3. გარეული ცხოველები საძარტველოში
4. მწერები
5. ძართული ხალხური საკრავები
6. ძვეწარმავლები საძარტველოში
7. საძარტველო მცენარეები
8. ადამიანის აგებულება
9. რეპტილიები და დინოზავრები
10. ნივთები - სიტყვების წყარო
11. ქველი რეზი
12. მსოფლიოს დროები
13. ზღვის დინებები
14. ძიშიური ელემენტების პერიოდული სისტემა
15. საგზაროს წარმოშობა
16. ძარტველი მემორის შეიარაღება და საბრძოლო ტექნიკა
17. მსოფლიოს შვიდი სოცრება

ერთი
ცალის
ფასი
3 ლარი

ქართული ლიტერატურის კაბინეტისთვის

მწერალთა პორტრეტები (34X47 სმ)

1. მიხეილ ჯავახიშვილი	10. იოსებ გრიგაშვილი	19. აკაკი წერეთელი
2. გიორგი ლეონიძე	11. პულიკარე კაკაბაძე	20. რუსთაველი
3. ირაკლი აბაშიძე	12. გურამ რჩეულიშვილი	21. თეიმურაზ I
4. ნოდარ დუმბაძე	13. იაკოვ სუცესი	22. ვახტანგ VI
5. მირზა ბელოუზანი	14. იონა საბანიძე	23. გიორგი მერჩულე
6. აკაკი ბაძრაძე	15. დავით გურამიშვილი	24. გრიგოლ ორბელიანი
7. ვასილ ბარნოვი	16. პენიკი	25. დავით აღმაშენებელი
8. პაულო იაშვილი	17. რევაზ ინანიშვილი	26. გურამ ასათიანი
9. სულხან-საბა ორბელიანი	18. ალექსანდრე შავჭავჭავაძე	27. გრიგოლ როგაძიძე

ერთი
ცალის
ფასი
4 ლარი

მიმდინარეობს ხელმოწერა. შემოგვიერთდით!

თითო ტომის ფასი - 12 ლარი

„მსოფლიო ლიტერატურის კლასიკოსები“

- ვიქტორ ჰიუგო - პარიზის დთვისმომოხლის ტაპარი
- ემილ ზოლა - ქალთა გადნეობა
- ალექსანდრე დიუმა - კავკასია
- ფიოდორ დოსტოევსკი - მკვდარი სახლის ჩანაწერები
- ჰენრი რაიფორ ჰაბარდი - მონტესუმას ასული
- სტენდალი - წითელი და შავი
- ლევ ტოლსტოი - კავკასიური მოთხრობები
- ჯონათან სვიფტი - გულივერის მოგზაურობა
- ერის მარია რემარკი - საში მებრძობარი
- შოქოლადო დე ლაკლო - სახიფათო კავშირები
- ალექსანდრე ვუშკინი - მოთხრობები
- შტაფან ცვაიგი - მოუთმენლობა გულისა
- მინ რიდი - კვარტარონი
- ვილჰელმ ჰაუფი - ლისტენშტაინი
- თეოდორ დრაიზერი - დანიკო კერი
- ნიკოლაი გოგოლი - რჩეული მოთხრობები

- მარბარტ დიურასი - საყვარელი ჩრდილოეთ ჩინეთიდან
- ალბერ კოენი - დედაჩემი
- ჯონ გოლდსმითი - რჩეული მოთხრობები
- პროსპერ მერიმე - იღელი ვენერა
- უ. სომერსეტ მოემი - ჭრელი საბურველი
- ჯონ ბრაინი - გზა ელიტისაკენ
- ჯეკ ლონდონი - დიდი სახლის პატარა დიასახლისი
- გუსტავ ფლოპერი - მაღამ გოგარი
- მონოკო დე ბალზაკი - მამა გორიო

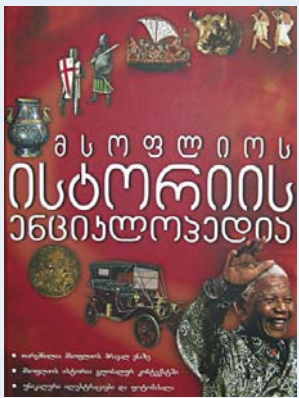

კომენტარული ტექსტი და ანალიტიკური გზამკვლევი თამაზ ვასსაძე
11 ლარი
9 ლარი

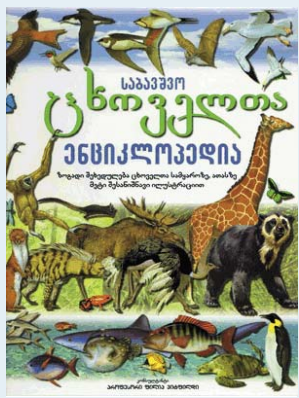

ქართული ენის სასკოლო განმარტებითი ლექსიკონი
თამარ ბეროზაშვილი
10 ლარი

გამოცემლობა „ლიოგენსა“ და გაზეთ „ახალი განათლება“ სპეციალური პროექტი

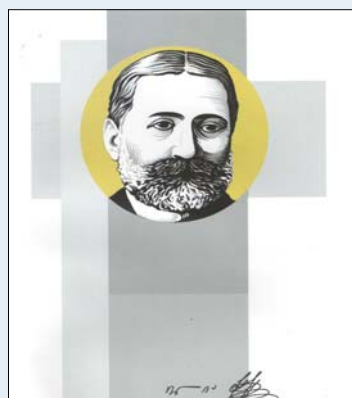
მსოფლიო ისტორიის ენციკლოპედია
45 ლარი
35 ლარი

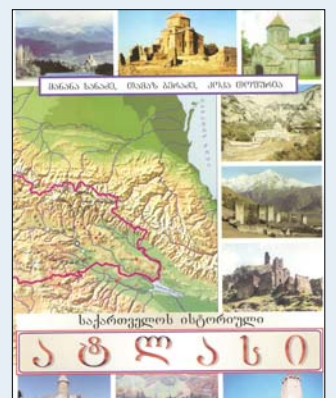
საბავშვო ცხოველთა ენციკლოპედია
30 ლარი
26 ლარი

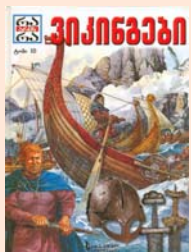
ხელოვნების ილუსტრირებული ისტორია
40 ლარი
30 ლარი

ილია ჭავჭავაძე, ორტომიანი
16 ლარი

საქართველოს ისტორიული ატლასი
5.70 ლარი

„რა არის რა“ 50-ტომიანი ერთი ტომის ფასი ნახვლად 11 ლარისა 9 ლარი

- ◆ მსოფლიოს 7 საოცრება
- ◆ ავტომობილი
- ◆ ამინდი
- ◆ დიდი აღმოჩენები
- ◆ ხალხთა დიდი გადასახლება
- ◆ გამომგონებები
- ◆ განძის ძიება
- ◆ გლადიატორები
- ◆ ჩვენი დედამინა
- ◆ დრო და კალენდარი
- ◆ კველი ეგვიპტე
- ◆ ევროპა
- ◆ ვიკინგები
- ◆ კოშკები
- ◆ კრიმინალისტიკა
- ◆ გათემბეტიკა

- ◆ მცენიერებები
- ◆ მსოფლიოს რელიგიები
- ◆ ქველი რთვი
- ◆ ქველი საბარქმეთი
- ◆ საგურბი
- ◆ უღაბნი
- ◆ უკველესი ადამიანები
- ◆ ახსნილი და აუხსნელი ფენომენები
- ◆ ფიზიკა
- ◆ ჩაქირული ქალაქები
- ◆ ქიბია
- ◆ მემოზრები
- ◆ ოლიმპიური თამაშები
- ◆ მთები
- ◆ ჯანსაღი კვება
- ◆ არქიტექტურა

ქართული მწერლები

- ◆ ვაჟა-ფშაველა (10-ტომიანი), I-V ტომი - 11 ლარი
- ◆ მიხეილ ჯავახიშვილი (7-ტომიანი), I-VII ტომი - 11 ლარი
- ◆ ლევან გომთუზ (7-ტომიანი), I-II ტომი - 16 ლარი
- ◆ ედიშერ ყიფიანი (2-ტომიანი), I-II ტომი - 15 ლარი
- ◆ კონსტანტინე გამსახურდია (10-ტომიანი), I, VI, VII, VIII ტომი - 16 ლარი, IV-V ტომი - 18 ლარი
- ◆ რევაზ ინანოშვილი (6-ტომიანი), I-VI ტომი - 12 ლარი
- ◆ ვახტანგ ჭელიძე (9-ტომიანი), I-VI ტომი - 12 ლარი
- ◆ გრიგოლ აბაშიძე (6-ტომიანი), I-V ტომი - 12 ლარი
- ◆ ოტია იოსელიანი (10-ტომიანი), I-X ტომი - 12 ლარი
- ◆ თამაზ ჭილაძე (6-ტომიანი), I-VI ტომი - 10 ლარი
- ◆ გოდერძი ჩოხელი (5-ტომიანი), I-V ტომი - 13 ლარი

ხელმოწერის თანხა გადმორიცხეთ რეკვიზიტებზე: მიმღები - შპს „ახალი განათლება“, ს/კ 202058735 ა/ა GE93LB0113314052305000, ს/ს „ლიბერთი ბანკი“, ბ/კ LBRTGE22 შესაძლებელია ინდივიდუალური ხელმოწერები!

მთავარი რედაქტორი: მარიკა ჩიქოვანი

მისამართი: 0102 თბილისი, ტატილაშვილის ქ. №3 ტელ.: 032 295 80 23, 0790 958023, 599 880073, 577 132283. www.axaliganatleba.ge

E-mail: axaliganatleba@gmail.com Skype: axali.ganatleba

რედაქციის საბანკო რეკვიზიტები: შპს „ახალი განათლება“ ს/კ 202058735 ა/ა GE86BG000000123631000GEL, ს.ს. „საქართველოს ბანკი“ ბ/კ BAGAGE22,

რედაქციაში შემოსული ხელნაწერები არ რეცენზირდება და ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ISSN 2233-386X

9 772233 386008 >